

Design brýlí

BcA. Dagmar Hujerová

Diplomová práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav prostorového a produktového designu
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **BcA. Dagmar Hujerová**
Osobní číslo: **K11182**
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design – Průmyslový design**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Design brýlí**

Zásady pro vypracování:

1. Historický vývoj brýlí
 2. Analýza trhu a současné produkce výrobků podobného zaměření
 3. Koncepční návrhy v kresebné formě
 4. Propracování vybraných návrhů ve 3D
 5. Ergonomická studie
 6. Modelové řešení vybraného návrhu ve vhodném měřítku
 7. Vypracování písemné doprovodné zprávy zahrnující všechny etapy návrhu
 8. Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK.
- Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.
- V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině a angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/umělecké dílo**

Seznam odborné literatury:

LIPOW, Moss. Eyewear. Köln: Taschen, 2011. 392 s. ISBN 978-3836525657

KOLESÁR, Zdeno. Kapitoly z dějin designu. Praha: VŠUP, 2004. ISBN 80-86863-03-4.

NORMAN, Donald A. Design pro každý den. Praha: Dokořán, 2010.

ISBN 978-80-7363-314-1.

BRAMSTON, David. Design výrobků: hledání inspirace. Computer Press, 2010.

ISBN 978-80-251-2914-2.

PEPIN PRESS. Spectacles & Sunglasses (Pepin Press Design Books), 2005.

ISBN 978-9054961109.

PACHMANOVÁ, Martina. Design: aktualita, nebo věčnost?: antologie textů k teorii a dějinám designu. Vysoká škola

uměleckoprůmyslová, 2005. ISBN 80-86863-05-0.

Vedoucí diplomové práce:

prof. ak. soch. Pavel Škarka

Ústav prostorového a produktového designu

Datum zadání diplomové práce:

12. prosince 2013

Termín odevzdání diplomové práce:

16. května 2014

Ve Zlíně dne 12. prosince 2013

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.

děkanka

prof. ak. soch. Pavel Škarka

ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 5.5. 2014

DAGMAR HAJZDOVA
Jméno, příjmení, podpis

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato diplomová práce dokumentuje konceptuální řešení dioptrických brýlí, které jsou přizpůsobeny na míru jednotlivým uživatelům. Práce se skládá ze tří částí.

První teoretická část se zabývá historickým vývojem brýlí až po současnost. Zaměřuje se i na konkrétní značky, výrobky a techniky výroby.

Ve druhé praktické části se zaměřuji na materiály a jejich zpracování, morfologii lidského obličeje, barevnou typologii, části a ideální rozměry brýlí.

Třetí projektová část dokumentuje postup vlastního řešení a nastínění konceptuální vize do budoucnosti.

Klíčová slova: brýle, dioptrické brýle, sluneční brýle, historie, barevná typologie, morfologie, současnost, budoucnost

ABSTRACT

This thesis documents the conceptual solution of corrective glasses, which are tailored for individual persons. The work consists of three parts.

The first, theoretical, part deals with the historical development of corrective glasses until present day. It focuses at specific brands, products and production techniques.

In the second, practical, part the work focuses on materials and their processing, the morphology of the human face, colour typology, and the ideal size of the glasses.

The last part of the project documents the process of my own solution, and outlines a conceptual vision for the future.

Keywords: spectacles, eyeglasses, sunglasses, history, colour typology, morphology, contemporaneity, future

Chtěla bych poděkovat panu prof. akad. Soch. Pavlu Škarkovi za odborné vedení, cenné rady a doporučení, které mi poskytnul nejen v průběhu této diplomové práce, ale po celé mé studium.

„Once you've seen Oz, who wants to go back to Kansas?“

Ethan Haas

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné. Prohlašuji, že jsem na bakalářské práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala.

Ve Zlíně, 5. 5. 2014

BcA. Dagmar Hujerová

OBSAH

ÚVOD.....	8
I TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 BRÝLE	10
1.1 OBJEV BRÝLÍ	10
1.1 PRVNÍ BRÝLE A PRVOTNÍ MODELY BRÝLÍ.....	11
2 20. STOLETÍ	17
2.1 20. LÉTA A PRVNÍ PLASTY	18
2.2 30. LÉTA- EXPANZE	18
2.2.1 Carl Zeiss AG.....	19
2.2.2 Ray-Ben.....	19
2.3 VÁLEČNÁ 40. LÉTA	19
3 VLIV POSTMODERNY V 2. POL. 20. STOLETÍ.....	21
3.1 50. LÉTA	21
3.2 60. LÉTA	23
3.3 70. LÉTA	26
3.4 80. LÉTA	28
3.5 90. LÉTA	33
3.6 20. STOLETÍ AŽ SOUČASNOST.....	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	39
4 MATERIÁLY NA VÝROBU NEKOVOVÝCH OBRUB	40
4.1 PŘÍRODNÍ MATERIÁLY	40
4.1.1.1 Dřevo	40
4.1.1.1 Kůže	41
4.1.1.1 Rohovina.....	42
4.1.1.1 Želvovina	43
4.1.2 Plasty	43
4.1.2.1 Celuloid – nitrát celulózy (CN)	43
4.1.2.2 Acetát celulózy (CA)	44
4.1.2.3 Aceto-propinát celulózy (CP)	45
4.1.2.4 Aceto-butykrát celulózy (CAB).....	45
4.1.2.5 Polymetylmetakrylát (PMMA).....	45
4.1.2.6 Polyamid (PA)	46
4.1.2.7 Optyl – epoxidové pryskyřice (EP)	46
4.1.3 Karbon.....	47
4.2 ČÁSTI BRÝLOVÝCH OBRUB	47
4.3 LIDSKÝ OBLIČEJ	49
4.3.1 Morfologie.....	50
4.3.1.1 Ovál.....	50
4.3.1.2 Obdélník.....	50
4.3.1.3 Kruh	51
4.3.1.4 Čtverec	51
4.3.1.5 Srdce	51
4.3.1.6 Diamant.....	51

4.3.2	Význam obočí a vlasů	52
4.3.3	Barevná typologie a teorie barev	53
4.3.3.1	Munselův systém	53
4.3.3.1	Světlý typ	54
4.3.3.1	Tmavý typ	55
4.3.3.1	Teplý typ	56
4.3.3.1	Studený typ	57
4.3.3.1	Kontrastní typ	58
4.3.3.1	Jemný typ	59
4.1	IDEÁLNÍ VELIKOST BRÝLOVÝCH OBRUB	60
4.1.1	Brýlový střed - rozměry	60
4.1.2	Nosník - šířka a umístění	60
4.1.3	Délka straníc	61
4.1.4	Pupilární distance	61
III	PROJEKTOVÁ ČÁST	62
5	KONCEPT PROJEKTU	63
6	POSTUP PRÁCE	64
6.1	VÝBĚR OSOB	64
6.2	DOTAZNÍK	64
6.3	OBLÍBENÉ PŘEDMĚTY	65
6.4	FOCENÍ	65
6.5	STANOVENÍ TVARU TVÁŘE	65
6.6	POČÁTEČNÍ NÁVRHY	66
6.7	ROZKRESLOVÁNÍ V AI	68
6.8	PŘEVEDENÍ DO 3D A RENDEROVÁNÍ	68
7	PROJEKTOVÝ PŘÍSTUP K JEDNOTLIVÝM OSOBÁM	70
7.1	JARO	70
7.2	HONZA	72
7.3	NIKOLA	74
7.4	DAN	76
7.5	SILVIE	78
7.6	FILIP	80
7.7	DAGMAR	82
7.8	JAKUB	84
	ZÁVĚR	86
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	87
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	88
	SEZNAM OBRÁZKŮ	89
	SEZNAM PŘÍLOH	92

ÚVOD

Tato diplomová práce se zabývá hmotným kulturním produktem, konkrétně brýlemi. V teoretické části jsem se zaměřila jak na dioptrické, tak na sluneční brýle. V části praktické a projektové pak už pouze na brýle dioptrické.

Sama brýle nosím, a tak je pro mě velmi zajímavé sledovat jejich vývoj od pouze zdravotní pomůcky až po módní doplněk, který pomůckou být přestává a dotváří, nebo dokonce plně přetváří lidský charakter. V současné době by šlo design dioptrických brýlí rozdělit na dva proudy. Jeden je čistě módní záležitostí, zatímco druhý se snaží přinášet i technologické pokroky, nebo alespoň respektovat praktické užití.

Teoretickou část práce rozdělují do časových dekád, jako se tomu udává u módního designu, protože je s brýlemi velmi úzce provázán a často se s ním i prolíná. Snažím se ji protkávat různými popkulturními odkazy. Bohužel je tento okruh tak obsáhlý, že nelze zmínit všechny pro mne důležité a přelomové designy. Proto uvádím jen to z mého pohledu nejzásadnější.

V praktické části se zabývám nekovovými materiály pro výrobu brýlí a ideálními rozměry brýlí. Dále pak lidským obličejem jako takovým, který je při navrhování brýlí nepostradatelnou složkou. Pro můj projekt je totiž velmi důležitá individualita nositelů brýlí a myslím si, že v budoucnu bude hrát při navrhování brýlí hlavní roli.

V projektové práci nastiňuji postup práce, který jsem si sama stanovila. Vybrala jsem vzorek pozorovaných objektů, včetně sebe samé. Chtěla jsem se jim co nejvíce přiblížit, zjistit, jak vnímají tvary a svět, zajímaly mě jejich pocity. Do projektu se museli také zapojit aktivně, například focením svých oblíbených předmětů. Vznikající návrhy jsem s nimi několikrát konzultovala a občas dělala kompromisy a přistoupila i na jejich názor, protože jsou to právě oni, kdo budou brýle nosit. Proto jsem se nesnažila o nějaké „wow“ nebo future designy ale spíše o objekty odrážející nebo podtrhující osobnost budoucích nositelů.

V práci jsem také chtěla nastínit koncept a svoji vizi toho, jak vnímám budoucnost designu brýlí, který se vrací od masové výroby zpět k zakázkové, což umožňují především nové technologie.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BRÝLE

text

1.1 Objev brýlí

Egyptané, Řekové, ani Římané nepoužívali brýle, ani jiné optické pomůcky. Sice měli různé teorie jak „brýle“ získat, ale nedokázali je uvést do praxe.

Kolem roku 50 našeho letopočtu římský filosof Seneca objevil, že objekty vypadají větší a jasnější, když se na ně díváte skrz lahev naplněnou vodou. Seneca však připisoval zvětšení vodě, nikoliv zakřivení skla. Řecký matematik a filosof Claudius Ptolemaeus podnikl ve druhém století velké kroky při vypočítání úhlu lámání světelných paprsků a refrakčního (lomového) indexu vody a skla. Tyto principy zvětšení popsal v příručce Optika. Tato kniha byla později přeložena do arabštiny. V jedenáctém století napsal astronom a matematik Abu Ali al-Hasan ibn al-Haitham, známý jako Alhazen, ve svém díle Poklad optiky, že by mělo být možné zvětšovat objekty za pomoci skleněné koule. Jeho dílo bylo roku 1240 přeloženo do latiny. Nejpravděpodobněji to byli angličtí a němečtí mniši, kdo uvedl Alhazenovy teorie do praxe. Vytvořili konvexní (vypouklý) čtecí kámen z křišťálu, nebo berylu (druh křišťálu) a položili jej na text, a tak mohli krátkozrací mniši znovu číst. [1] [2] [3]

Obrázek 1. Čtecí kámen

Zdroj: www.spydersden.files.wordpress.com

1.1 První brýle a prvotní modely brýlí

V průběhu 13. Století se forma čtecích kamenů změnila. Kámen byl uhlazován, dokud nebyl dostatečně hladký a neměl tvar čočky. Tato čočka byla usazena do rámu, který byl opatřen rukojetí. Nástroj již nebyl pokládán přímo na text, ale byl přikládán do blízkosti oka.

První brýle byly vyrobeny roku 1285 v Benátkách, které byly centrem sklářského průmyslu. Nazývaly se nýtové, protože, jak už název napovídá, byly obě části spojeny právě nýtem. Čočky byly nejprve zhotoveny z křišťálu (později ze skla), a rámy byly vyrobeny ze dřeva (později z rohoviny). Rám byl vyřezán z jednoho kusu dřeva a měl dva výřezy pro čočky. Vložená skla byla upevněna provázkem nebo připojena malými kovovými nýty. V té době se rozlišovaly tři typy nýtových brýlí: se zakřiveným držadlem, s rovným držadlem a model, který vznikl slepením dvou dřevěných ráků, mezi které byly upevněny čočky.

Ve středověku byla většina obyvatel negramotná, proto byly nýtové brýle určeny především pro učence a kleriky. Jelikož nýtované brýle snadno sklouzávaly z nosu, bylo jich později pár objeveno pod dřevěnou podlahou v různých kláštorech. Nýtové brýle se používaly po dobu zhruba 400 let.

Obrázek 2. Dřevěné nýtové brýle

Zdroj: [3]

Jak už bylo řečeno, tyto brýle velmi často spadávaly z nosu, proto byl v 15. století vymyšlen nový typ brýlí, zvaný v angličtině jako bridge spectacles a v němčině jako Bügelbrillen (česky bych je pojmenovala jako „můstkové brýle“), který pozvolna vystřídal brýle nýtové. Tyto brýle se skládaly z jedné části, v jejímž středu se nacházel ohnutý můstek, díky kterému seděly lépe na nose. Rámy byly zhotovovány z rozličných materiálů: kůže, rohoviny, kostí, dřeva, železa, bronzu, nebo stříbra. Bezpodmínečně nejoblíbenějšími byly obruby zhotovené z kůže, která byla po zpracování velmi flexibilní, a brýle pak držely velmi dobře nose. V tomto období byly nejdůležitějšími centry brýlové manufaktury Norimberk a již dříve zmíněné Benátky.

Obrázek 3. Můstkové brýle

Zdroj: [3]

Přelomovým se stalo období mezi lety 1447 a 1448, kdy byl vynalezen Johannem Gutenbergem knihtisk, který se brzy začal šířit do celé Evropy a následně také po celém světě. Díky této skutečnosti dostalo daleko víc lidí přístup ke knihám, a tak rostla i poptávka po brýlích. Do roku 1500 existovaly čočky pouze pro dalekozraké osoby, avšak v tomto období byly objeveny čočky pro lidi s vadou krátkozrakosti. I přes značné zlepšení co se sklouzávání brýlí týče, se mu však nezamezilo, proto se i nadále objevovaly další snahy o vyřešení tohoto problému. V 16. století pak vznikl model brýlí, které byly uchyceny na čele. Šlo vlastně o vylepšení předchozích dvou modelů (nýtové, s můstkem), jen s tím rozdílem, že tyto se

upevňovaly na klobouk nebo čepici. Tento typ brýlí byl však určen spíše pro osoby, které si své pokrývky hlavy nesundávaly moc často.

Proto vznikaly i jiné modely zaobírající se upevňováním. Používali se k tomu stužky nebo provázky či kožené řemínky. Nejčastějším modelem až do 18. století byly však brýle s můstkem. [1] [2] [3]

Obrázek 4. Čelové brýle

Zdroj: [3]

S 18. stoletím se začíná lehce experimentovat. Do módy přišly různé typy brýlí, například tzv. nůžkové brýle vynalezené v období mezi roky 1750 a 1760 v Norimberku a Regensburgu. Jejich pojmenování vzniklo na základě vizuální podobnosti s nůžkami, protože se skládají z dvou dlouhých ramen. Tyto ramena byly pak obvykle pomocí stuhy uvázány kolem krku. Vznikl i model, ke kterému je připojena centrální ochranná rukojeť (nejčastěji vyrobená z rohoviny), do které se dají čočky společně s obrubou jednoduše zaklapnout.

Obrázek 5. Nůžkové brýle

Zdroj: [2]

K výrobě se používala tradičně kost, dřevo, stříbro, zlato a také perleť, pozvolna se začíná využívat také dekóru. Z Německa se tento typ velmi rychle rozšířil do Francie a Anglie. Po roce 1789 (Francouzská revoluce) se radikálně změnil i postoj k dioptrickým brýlím, staly se módním doplňkem a začaly je nosit i lidé, kteří je ze zdravotního hlediska vůbec nepotřebovali. Což můžeme považovat za obrovský mezník v chápání tohoto předmětu. Nůžkové brýle se staly nejpopulárnějším modelem celého 19. století.

Obrázek 6. Nůžkové brýle z želvoviny

Zdroj: [3]

Mezi další velmi oblíbené modely patřily monokly. Jde o druh brýlí, které mají jen jedno sklo, a je před okem přidržováno pomocí obličejových svalů. Okraj monoklu byl zpravidla opatřen vroubky nebo zdobnými prvky, aby bylo jeho stisknutí svaly snadnější. K monoklu byla často připevněna šňůrka nebo řetízek, aby jej mohl mít nositel zavěšen, stejně jako nůžkové brýle, kolem krku. Často pak evokovaly spíše šperk než pomůcku k lepšímu vidění.

Obrázek 7. Monokly z 19. století

Zdroj: [2]

Jelikož ani jeden z předchozích modelů nebyl nijak zvlášť pohodlný, vynalezl kolem roku 1780 Angličan Georg Adams brýle zvané lorňon (francouzsky lorgnette). Šlo o brýle s delší šikmou rukojetí. Postupně se stávaly menšími a zdobenějšími. Kolem roku 1818 vynalezl Francouz M. Lepage sklopné lorňony. Pokročilejší verzí tohoto typu byl takzvaný spring lorgnette (skákačí lorňon). Při stisknutí malého knoflíku umístěného na rukojeti vyskočily čočky jedna po druhé ven. Díky své výrazné zdobnosti byly lorňony povýšeny na šperky.

Kolem roku 1850 se lorňony prodlužují a mizí z nich sklapovací nebo vyskakovací systémy. Vrací se jednoduchý systém zaklapování do rukojeti.

Obrázek 8. Skákací lorňon

Zdroj: www.langantiques.com

Brýle, které se nejvíce podobají těm současným, byly vynalezeny nejpravděpodobněji ve Španělsku. Stranice brýlí byly často zakončeny otevřenými kruhy, aby zmírnily tlak na spánky, proto se jim také říkalo kroužkové brýle. Mezi 18. a 19. stoletím vznikaly také brýle s dvojitými přiklápěcími skly, nebo brýle se zeleně či modře zbarvenými skly, které bychom mohly považovat za jedny z prvních slunečních brýlí. [1] [2] [3]

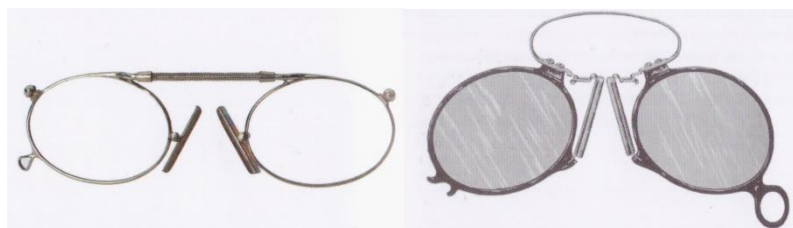

Obrázek 9. Ring spectacles

Zdroj: [2]

2 20. STOLETÍ

Na přelomu 19. a 20. století přišly do módy (primárně u mužů) skřípce, v angličtině zvané pince-nez. Tento typ brýlí vynalezl Francouz Joseph Bressy. Jsou to brýle bez stranic, které fungují na principu skřípce (odtud také onen název). Brýle byly ze dvou dílů, jež byly nad nosníkem spojeny pružinou. Upevnění bylo jednoduché, malinko se roztáhly, daly na nos a automaticky se pak stáhly, takže na nose dobře držely.

Obrázek 10. Skřípce

Zdroj: [3]

V roce 1824 vyvinul Rakušan Johann Friedrich Voigtländer bezobrubové brýle. Skládaly se jen z čoček, které neměly žádné rámy, spojoval je jen nosník. Tyto brýle bez obrub patřily v 19. století mezi nejoblíbenější modely, avšak na začátku 20. století se do popředí dostaly opět brýle s obrubami.

Obrázek 11. Bezobrubové brýle

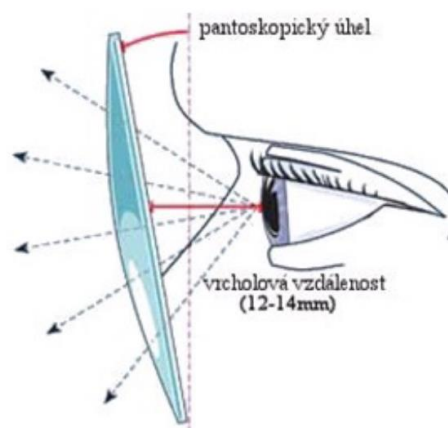
Zdroj: [3]

2.1 20. léta a první plasty

Za přelomové je považováno také období po první světové válce, kdy se v brýlovém designu začal hojně využívat celuloid, konkrétněji nitrát celulózy (CN), nebo acetát celulózy (CA). Celuloid byl první termoplastickou látkou používanou na výrobu brýlových obrub. Mohl být vyráběn v rozličných barevných variacích, mezi nejoblíbenější patřily imitace želvoviny, nebo slonoviny.

2.2 30. léta- expanze

V 30. letech zažívá brýlový průmysl razantní rozmach. V Americe, Itálii, Francii, Německu a Rakousku vznikají mezinárodní podniky, které distribuují své výrobky do celého světa. Roku 1932 vyvine Německá firma Carl Zeiss brýle perivist. Brýlové čočky byly pantoskopické¹, jejich vrchní část byla oválná a spodní kulatá, takže mohlo být vidět obočí nad rámem. Postranice byly upevněny daleko výš a koncovky byly ohebné, takže mohly být tvarovány podle uší.

Obrázek 12. Pantoskopický úhel

Zdroj: [11]

¹ Pantoskopický úhel (úhel inklinace)

„Brýlové čočky jsou umístěny před očima v rovině, která je zhruba rovnoběžná s rovinou spojující nadočnicový oblouk a bradu. Tato rovina je obvykle inklinována pod úhlem 5-15° k primárnímu postavení očí a vzniklý úhel je nazýván pantoskopický“ [11]

2.2.1 Carl Zeiss AG

Carl Zeiss a.s. je německá společnost, založena 17. listopadu 1846 v ulici Neugasse č. 7 v Jeně německým průmyslníkem a optikem Carlem Zeissem. Podnik se specializuje na jemnou mechaniku a optiku, a patří mezi nejstarší firmy na světě, které podnikají s optikou.

Firma nabízející brýle, chemické váhy, přístroje na rýsování, teleskopické dalekohledy a jiné předměty si velmi brzo po svém založení získala dobré jméno a stala se světově vyhlášenou. Tento věhlas byl přerušen až 2. světovou válkou a následným rozdělením Německa na dvě části. To vedlo i k rozštěpení společnosti, kdy jedna část zůstala na západě a druhá na východě. Továrny, které zůstaly na východě, si přivlastnil Sovětský svaz, jakožto svou válečnou kořist. Obě společnosti (západní i východní) si nechaly ve svém jménu název Zeiss a staly se konkurenčními lídry na poli optiky.

Po politických změnách v roce 1989 ve východním bloku Německa se v roce 1990 obě konkurenční části znovu spojily, a vytvořily jednotnou společnost. Tato znovusjednocená společnost si nechala svůj původní název Carl Zeiss a.s. a opět se stala jedním z nejsilnějších a nejprogresivnějších hráčů na trhu s optikou. [4]

2.2.2 Ray-Ben

Roku 1937 vyvinula americká společnost Bausch & Lomb letecké brýle pod značkou Ray-Ben. „Od roku 1999 ji vlastní italská firma Luxottica. Sluneční brýle Ray Ban byly původně speciálně navrženy pro letectvo Spojených států, údajně proto, že vojáci odmítali nosit klasické sluneční brýle, které vytvářely nevzhledné neopálené kruhy kolem očí. Brýle Ray Ban jsou tedy unikátní svým tvarem, který chrání oči před slunečním zářením, ale zároveň nedoléhá těsně k obličejí a dokonale tak eliminuje ostrý přechod mezi opálenou a neopálenou částí obličejí. Takto tedy vznikly jedny z nejznámějších slunečních brýlí Ray Ban Aviator, které jsou dodnes přezdívané také jako „pilotky“.“ [5]

2.3 Válečná 40. léta

Čtyřicátá léta byla velmi ovlivněna druhou světovou válkou. Dbalo se především o funkčnost a trvanlivost brýlových obrub, proto byly často velmi robustní. Byl vynalezen pouze jediný typ brýlového designu, a to tzv. maskové brýle. U těchto brýlí byly stranice plně nahrazeny stužkami, které se upevňovaly za uši. Protože stranice (v tomto případě stužky) nezabíraly žádné místo, mohly být dobře nošeny pod plynovou maskou. Na konci čtyřicátých

let byla Evropa zaplavena velkým množstvím Amerických produktů. Dovážely se sem modely, které byly ve Spojených státech nejvíce oblíbené. Tento trend pokračoval i v letech padesátých.

3 VLIV POSTMODERNY V 2. POL. 20. STOLETÍ

S léty padesátými můžeme pozorovat postupné náznaky proudu, který se v plné míře projevil až na konci 20. století, můžeme jej nazvat jednoduše postmodernou.

Pojem postmoderna se dá nalézt ve filosofii, v architektuře, filmu nebo i literatuře. Co se týče samotného designu, jde to o poznání hůře, ale přesto nalézt lze. Jelikož postmoderna přichází na řadu po moderně a každý směr nějakým způsobem reaguje na ten předcházející, můžeme se od toho také snadněji odrazit. Ve výtvarném umění byla moderna například zaměřena primárně na kulturní elitu, kdežto postmoderna se snaží nabídnout k tomu-to směru alternativu. Ne vždy se jí to však plnohodnotně daří, a ne vždy je i přes svoji veškerou snahu srozumitelná. V designu se postmoderna snaží reagovat na racionalismus, který používal modernistický design. Moderní čisté a jasné linie, jednoduchý řád, nedekorativnost, vystřídala často na první pohled nelogičnost, jak tvarová, tak smyslová, rádo by chaotičnost a časté míchání stylů. Ona rádo by chaotičnost má často interpretovat složitost postmoderní doby a společnosti, v které se právě nacházíme. V designu se znovu objevuje dekor, jenž bývá často naddimenzován. Postmoderní design bývá obvykle eklektický, využívajíc předchozích stylů, které libovolně mísí a transformuje.

První náznaky a prvky postmoderny můžeme pozorovat například v brýlích od Pierra Marlyho. Jeho modely brýlí Tennis club nebo Bamboo se prvky postmoderního designu vyznačují velmi silně. [1] [2] [3]

3.1 50. léta

Co se týče samostatného designu brýlí, v dřívějších dobách šlo převážně o zdravotní pomůcku. Později na ní, tak jako na každý předmět každodenní potřeby, začal být kladen také důraz estetický, to také proto, že je de facto „na očích“, i když vlastně na nose. Padesátá léta pozvolna ohlašovala, že brýle začnou být velmi oblíbeným a módním doplňkem.

V 50. letech se stal moderní jeden typ brýlí, určený primárně pro dámy. Šlo o motýlí brýle, známé spíše pod názvem kočičí (cat-eye). Koncové části obruby byly častokrát bohatě zdobeny štrasovými kamínky, květinami nebo dokonce malými ptáčky. Na výrobu byl nejčastěji použit plast, který byl s oblibou v pastelových barvách, nebo imitoval perleť. Další novinkou byly takzvané nylorové brýle, které si získaly velkou oblibu především u mužů. Pochází z Francie ze stejnojmenného podniku (Nylor). Brýlové čočky byly opatřeny drážkou, kterou

bylo vedeno nylonové lanko, jež bylo upevněno k obrubě, takže ve výsledném efektu čočky vypadaly, jako by visely přímo z obruby.

V padesátých letech brýle proslavila také Marilyn Monroe ve filmu *Jak si vzít milionáře* z roku 1953, kde si zahrála postavu krátkozraké Poly Debevoise, která brýle pořád sundává, protože si myslí, že jí nesluší. Ve filmu padla známá věta: "Men aren't attentive to girls who wear glasses." (podle známého výroku americké spisovatelky Dorothy Parker: „Men seldom make passes at girls who wear glasses.“). Na tuto větu později reagovala i zpěvačka Petula Clark výrokem: „Boys do make passes at girls who wear glasses.“

Obrázek 13. Marilyn Monroe ve filmu *Jak si vzít milionáře*

Poly byla avšak ve filmu vyvedena z omylu a bylo jí řečeno, že jí brýle dodávají jisté tajemství a vznešenost a rozhodně v nich nevypadá jako stará panna. Ne nadarmo měla tento dojem, protože v padesátých letech byly brýle spojovány s povoláními jako knihovnice, antropoložky, nebo osobní sekretářky.

U mužů tomu nebylo jinak, jak ukázal film *Zamilovaný profesor* z roku 1963, kde si profesor Julius Kelp vytvořil atraktivnější bezbrýlové alter ego jménem Buddy Love.

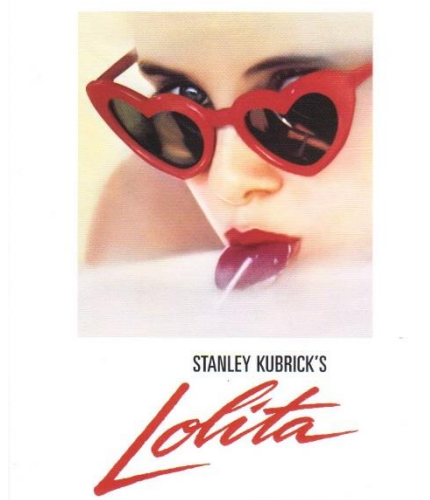
Obrázek 14. Zamilovaný profesor 1963

3.2 60. léta

Bylo už více jak 15 let po válce a lidé nemuseli tolik šetřit a mohli se konečně uvolnit. Tato uvolněnost byla vidět už v poválečných letech padesátých, ale plně se projevila až nyní. Prolnula se všemi odvětvími, od módy, hudby až po design. Šlo hlavně o zábavu a hravost.

Vznikl nový životní styl, stíraly se hranice, a proto můžeme pozorovat například působení op artu a Flower Power na design této optické pomůcky. Prvotní vliv op artu je patrný hlavně v koloraci, vede černo-bílá a barevná kombinace. Tvarosloví je rozmanité.

Asi nejznámějšími brýlemi této doby je model brýlí zvaný Lolita. Červené, na první pohled nevinné rudé sluneční brýle, ne nadarmo zdobí plakát k stejnojmennému filmu Stanleyho Kubricka.

Obrázek 15. Film Lolita (1962)

Velmi významným jménem let šedesátých je francouzský optik Pierre Marly, který se zaměřoval hlavně na hravost brýlového designu. Svými designy dokázal plně zapadnout do této dekády. Vytvořil brýle s falešnými řasami, hodinkami, nebo ve tvaru hrušky s ementálem, nahého muže v pohledu zezadu, jehož rozkrok si nasadíte přímo na nos.

Obrázek 16. Brýle značky Pierre Marly

Zdroj: [3]

Navrhl také modely připomínající puzzle nebo asymetrické brýle, které mají jednu část rámu ve tvaru oválném a druhou ve tvaru vodorovně položeného kosočtverce. Šedesátá léta byla tvarově velmi přínosná. Do módy se dostal futurismus. A to především díky technickému pokroku a space age. Světlo světa spatřil film Rogera Vadima *Barbarella*, který je nabit jak futurismem, tak i sexuální nábojem, typickým pro toto období. Futurismus se promítl i do designu brýlí, což dokazují bílé futuristické sluneční brýle s pouze jedním sklem, kterými se jistě inspirovali tvůrci *RoboCopa*, nebo *X-Mena (Cyclop)*.

Obrázek 17. Brýle značky Pierre Marly a Cyclop z filmu X-Men

Zdroj: [3]

Zvrhlost a uvolněnost této dekády se projevuje i v materiálovém užití. Krom v té době používaných klasických plastových materiálů, jako je acetopropionát celulózy (CP), Polymethylmetakrylát (PMMA), nebo Optyl epoxidové pryskyřice (EP) byla na brýle aplikována například umělá kožešina (rovněž Pierre Marly).

Další významnou osobností byl Brit Oliver Goldsmith, který je známý převážně pro své sluneční brýle. V jeho modelech Space Wraps z roku 1969 a Pyramid z 1972 můžeme pozorovat velké ovlivnění šedesátkovým futurismem.

Obrázek 18. Oliver Goldsmith – Pyramid a Space Wraps

Utvářejí se i první spolupráce, v roce 1968 se spojí známá italská manufaktura Safilo s módním návrhářem Countem Emiliem Puccim a společně definují nový italský glamour nesooucí duch doby „la dolce vita“. [Po tomto stylu touží každá žena od prototypu Marilyn Monroe, až po Jackie Onassis.

V této době vznikly i Venetian blind sunglasses. Jde o brýle, které asociují žaluzie a fungují na podobném principu. Tento brýlový typ se stal trendem znovu v letech osmdesátých a po roce 2000. [1] [2] [3]

Obrázek 19. Venetian blind sunglasses

3.3 70. léta

Sedmdesátá léta silně navazovala a z části také reagovala na předchozí dekádu. Šedesátkový optimismus opadl po násilnostech na koncertě Rolling Stones v Almontu v roce 1969. Lennonovy kovové brýle od National Health Service (model 422CJ) byly jen do-zvukem éry lásky a míru.

Během sedmdesátých let se brýle značně proměnily, obroučky se staly většími, nablýskanějšími a luxusnějšími.

Od šedesátkového mini se posouváme k sedmdesátkovému maxi trendu. S rostoucími kníry a afry, rostl i rozměr obrouček.

Brýle jsou velmi ovlivněny disco trendem (glam disco) a jsou často dekorovány šperky a barevnými kamínky. Po šedesátkové éře plastu se začíná objevovat postupně i kov.

Tato léta ovlivnila také silně populární hudba, jako byla ABBA, Sister Sledge nebo Jacksons Five, proto lze najít brýle ve tvaru houslového klíče nebo Pierrem Marlym navržené brýle ve tvaru noty, speciálně vytvořené pro Eltona Johna. Co se týče samotného Eltona Johna, který si v šílených brýlích liboval a libuje dodnes, i jeho bychom mohli považovat za postmoderní hudební (bizarní) ikonu této doby až do současnosti. Čím jiným, než postmoderním umělcem, může být silnější nikdy nikterak vzhledově okouzlující tlouštík v barevných sáčkách s roztodivnými brýlovými obrubami na nose. Elton John se také objevil v brýlích ve tvaru nůžek značky Anglo American x Sir Winston. Měl to být snad odkaz na tak oblíbené nůžkové brýle z 18. století? [1] [2] [3]

Obrázek 20. Elton John

Jeho dvorním brýlovým návrhářem v letech 1970 až 1985 byl Dennies Roberts. Ten také vytvořil legendární brýle Elvise Presleyho, které byly nad nosníkem a na levé stranici ozdobeny jeho iniciály, na pravé stranici pak písmeny TCB (Taking Care of Business).

Obrázek 21. Kopie brýlí Elvise Presleyho

Dalším novým typem brýlí byly brýle „čelenkovitého typu“. Šlo o pruh plastu, na kterém byly připevněny oční obruby. Podobné brýle se nedávno objevily v kolekci české oděvní značky LaFormella.

Obrázek 22. Brýle čelenkového typu a značky LaFormella

3.4 80. léta

Business styl se objevuje ve všech odvětvích. V Americe vzniká nové označení životního stylu nazvané Yuppie. Jde o zkratku anglického young urban professional (mladý městský profesionál). Název vznikl jako narážka na předchozí éru hippies, vůči které se yuppies silně vymezovali. Ve vedoucích pozicích převažují především muži, jak můžeme vidět v přelomovém filmu Wall Street, přelomovém minimálně, co se mužského business stylu týče. Velké slovo zde má také gender. I přes mužskou nadvládu se v osmdesátých letech dostává na scénu také žena, která ale vlastně ženou přestává být. Yves Saint Laurent pro tuto ženu navrhne oblek velmi podobný tomu mužskému. Protože sedmdesátková žena se snaží vyrovnat svým mužským protějškům. Přesně jak to dokázala Melanie Griffith ve filmu Podnikavá dívka.

Obrázek 23. Podnikavá dívka (1988)

Žena proniká do všech sfér a Margaret Thatcherová se stává první ženou na pozici předsedy vlády. A jsou to právě brýle, co ženám pomáhá, přidává jim značně na autoritě, dodává respekt a sílu. Ostré a hranaté linie se objevují nejenom na vycpaných ramenech sak, ale i na brýlích. Brýle se nezmenšují, stejně jako se nezmenšují ani tupírované nebo trvalou opatřené účesy novodobých žen. Objevují se zde však i různé šílenosti, jako obruby se stěrači poháněnými motorkem, brýle vyrobené z jednoho kusu pouze ohýbáním transparentní tyčky, obruby, které nám dají při složení tvar kočičí hlavy, nebo brýle, které mají po stranách dvě světla. [1] [2] [3]

S léty osmdesátými se stává velmi populární značka Polaroid (založena již roku 1937), která se zaměřuje především na funkčnost svých brýlí. Polarizační filtry u dioptrických brýlí se stávají nutností. V roce 1985 uvádí na trh ve spolupráci s tehdejší tenisovou hvězdou Borisem Beckerem aviator brýle s vyměnitelnými čočkami. [6]

Obrázek 24. Brýle Boris Becker by Polaroid

Již v předchozích dekádách bylo více než viditelné spojování se známými osobnosti, v letech osmdesátých se pojí brýle také s hudebníky a filmovými star. Můžeme zde pozorovat první počátky product placementu. Značka, která se dokázala velmi zviditelnit a zařadit do popkulturního dění, byla Ray Ben. Model Aviator se objevil již v letech šedesátých ve filmu Easy Rider, kde je měl na očích Peter Fonda, nosili je osobnosti jako Lou Reed, Bob Dylan, ale za obrovským comebackem tohoto modelu stál Tom Cruise s filmem Top Gun (1986).

Obrázek 25. Top Gun (1986)

Trendy byl také model Wayfarer, nosil jej Jack Kennedy, James Dean, Frank Sinatra. Avšak i přes to, že se vyskytly v populárním filmu *The Blue Brothers* (1980), tak šly prodeje silně dolů. Proto firma podepsala smlouvu s Unique Product Placement of California. Proto se v roce 1983 tento model objevil v *Riskantním podniku* (opět s Tomem Cruisem v hlavní roli) a prodeje šly znovu razantně nahoru. Nedlouho poté také ve *Snídaňovém klubu* (1985) a seriálech *Měsíční svit* (1985-9) a *Miami Vice* (1984-9). Bylo jasné, že prodeje již znovu nepoklesnou a model bude oblíbeným až do dnešní doby. [1] [2] [3]

V těchto letech se rovněž dostává na scénu také ikona mezi ikonami brýlového designu, a tím není nikdo jiný než Alain Mikli (narozen roku 1955, jako Alain Miklitarian). Tento Francouz Arménskému původu je spojen také se jménem Eltona Johna. Za Mikliho slávu mohla zajisté dobrá marketingová kampaň, protože jeho brýle nebyly zas až tak odlišné od těch, které jsme mohli vidět v předešlých desetiletích. Šlo také o spojení vtipného designu s výraznou osobností samotného designéra. Mikli se specializuje na acetátové obroučky, které si hrají s asymetrií, vybočují z normálních parametrů a vytváří až skulpturální efekt. Mezi jeho nejznámější modely patří model *Metal nose* z roku 1987 nebo model *Picasso* z roku 1983. Navrhl také vtipný model *Dalida*, kde brýle nejsou upevněny standardně na nose a na ušních boltcích, ale přes celou plochu hlavy, působí tak proto jako helma. Tento model byl vytvořen speciálně pro francouzskou zpěvačku Dalidu a je v něm vidět nemalý vliv doznívající éry disca. Další známou osobností spojenou s jeho jménem je androgynní zpěvačka, modelka a diva Grace Jones.

1985

1000 swarovski
strass mask
dalida

Obrázek 26. Alain Mikli – Model Dalida

Mikli také znovu oživil Shutter Shades (nazývané též Venetian Blinder) silně spjaté s érou postpunku a new wave, které se objevily v klipech Simple Minds - Glittering Prize a Animation - Obsession (1984). Hojně recyklovány byly také po roce 2000. V roce 2007 je silně zpopularizoval Kanye West ve svém klipu Stronger. Tento model také rozvedli Boris Bidjan Saberi Linda Farrow.

Obrázek 27. Brýle Venetian Blinder- Kanye West, Simple Minds a Animation

Mikli se nebojí ani spolupráce se slavnými designéry. V roce 1996 se spojil se slavným Phillipem Starckem a navrhli spolu unikátní brýle, které mají speciální výtočný kloub straníc.

Za zmínku také stojí velmi výstřední značka Mercura NYC (zaměřena tedy pouze na sluneční brýle) kterou si oblíbila řada celebrit jako Madonna, Bowie nebo Sharon Stone, v současné době také Lady Gaga.

Obrázek 28. Brýle značky Mercura

Připomenout bychom měli také kalifornskou značku L.A. Eyeworks, charakteristickou koncovkami svých brýlí, která vedla od osmdesátých let velmi povedenou kampaň s fotografem Grege Gormanem, která se spojovala se spoustou vlivných celebrit své doby. Visuál kampaně obsahoval černobílou fotografii s nápisem "A face is like a work of art. It deserves a great frame." Mohli jsme na něm vidět celebrity své doby typu Pedra Almodovara, malou Drew Barrymore, Češku Martinu Navrátilovou, Andyho Warhola, Debbie Harry, Grace Jones, Pierce Brosnana, Divine, Jodie Foster, Arnolda Schwarzeneggera, Sharon Stone a mnoho dalších. V kampani vyšlo přes 200 fotografií známých osobností. V roce 2012 vznikla souhrnná knižní publikace nazvaná Framed, kde se objevilo 171 fotografií.

Obrázek 29. Kampaň značky L.A. Eyeworks

Pokud mluvíme o brýlích v letech osmdesátých, nesmíme opomenout legendární značku CAZAL silně spjatou US hip hop scénou. Západoněmeckou firmu založil nedávno zesnulý Carl Zalloni v roce 1975. Jeho modely si oblíbil Jay Master Jay z Run DMC. Brýle byly v Bronxu velmi populární, ale pro místní B-boys byli velmi drahé (cena dosahovala až 500 dolarů), takže je často kradli, nebo se pro ně dokonce zabíjelo. V roce 1985 o tom nazpívala skupina Cazal boys singl Snatchin' Cazals. Brýle jsou oblíbené dodnes a některé modely se staly kultovními. Americký rapper Jay-Z si oblíbil klasické modely 607 a 951. Model 905 měla na obálce svého alba The Sweet Escape zpěvačka Gwen Stefani. [6]

Obrázek 30. Run DMC a brýle CAZAL

3.5 90. léta

Po okázalosti osmdesátých let, nastávají léta devadesátá, která urputně volají po globální změně. Po katastrofách v Černobylu a Bhópálu se nastoluje diametrálně rozdílný přístup v myšlení a do módy přichází zelená politika. Začíná se myslet v globálním měřítku, styl se stává postojem.

V roce 1990 ohlašuje návrhář Rifat Ozbek svoji kolekcí minimalistickou estetiku této dekády. V brýlovém designu se tento minimalismus projevu především znovunastoleným trendem bezobroučkových brýlí. Nejznámější značkou vyrábějící tyto brýle je Silhouette. Jde o velmi markantní přerod značky, která v 70. letech vyráběla robustní plastové brýle a nyní se zabývá čistě minimalistickými obroučky. Dalším trendem se stávají kovové brýle a titan se stává dominantním materiálem devadesátek.

Jako reakce na minimalistický styl přichází na scénu nový styl, a to především od mladých oxymoronicky nazvaný „geek-chic“. Tento trend si bere inspiraci především z dot-com boomu a alfageekem se stává Bill Gates.

Geek-chic styl se vyznačuje velkými kostěnými obroučky, které v 50. letech nosil například Buddy Holly, v 80. letech Elvis Costello a nyní zpěvák Pulp Jarvis Cocker.

Dalším významným jménem devadesátých let je Kurt Cobain, představitel generace X a tehdy trendy stylu grunge. Nejčastěji jste ho mohli vidět v modelu Wayfarers značky Ray Ben nebo s oblibou nosil bílé šedesátkové sluneční brýle inspirované Jackie Onassis.

Obrázek 31. Brýle značky Silhouette z roku 1974 a 1992

Co se značek týče, již od šedesátých let umisťují svá jména do vnitřní strany straníc. V průběhu šedesátých, sedmdesátých a osmdesátých let se stávají jména značek nebo jejich loga čím dál většími a viditelnějšími, a pozvolna se přesouvají z vnitřní strany postranic na stranu vnější. Známé módní značky zařazují brýle mezi doplňky ve svých kolekcích, což zaznamenává velký ohlas, protože ne každý si může koupit nové šaty nebo boty od svého oblíbeného návrháře, kdežto brýle (sluneční i dioptrické) jsou cenově daleko dostupnější. V devadesátých letech spojuje taky spousta podniků nebo módních domů své jméno se známými designéry, pod jejichž jmény vycházejí nové kolekce.

Za zmínku stojí také švýcarská firma Swatch, která nejenže v devadesátých letech uváděla na trh velmi povedené hodinky, ale také představila velmi zdařilou sérii slunečních brýlí, která byla inovativní v možnosti výměny brýlového středu.

Obrázek 32. Brýle Swatch

V devadesátých letech se rozšířila a zlevnila laserová korekce dioptrických vad, což znamenalo nemalé ohrožení brýlového průmyslu. I přes velké množství lidí, které tento zákrok podstoupilo a dodnes podstupuje, se tomu zatím našťěstí nestalo, a to především pro kulturní posedlost slunečními brýlemi.

3.6 20. století až současnost

V novém miléniu nahrazuje devadesátkový minimalismus maximalismus. Vedle klasických brýlových značek začínají být silně progresivní i módní domy, do kterých nastupuje mladá krev. Tom Ford do Gucci, Marc Jacobs do Louise Vuitton, Galliano pro Dior a Martin Margiela pro Hermes. I kultura 20. století je nadále posedlá kultem celebrit a módní značky jim dávají své produkty, ve snaze zviditelnit se na stránkách předních módních magazínů, webových stránek a televizních pořadů. Product placement se stává stále pozorovatelnějším, a je to právě obličej hvězd, co prodává produkty. Některé hvězdy si ani bez jistých modelů brýlí nedokážeme představit. Jak kdysi prohlásil Jack Nicholson, který je spojován s modelem Wayfarers značky Ray Ben: „With my sunglasses on, I'm Jack Nicholson. Without them, I'm fat and 60.“

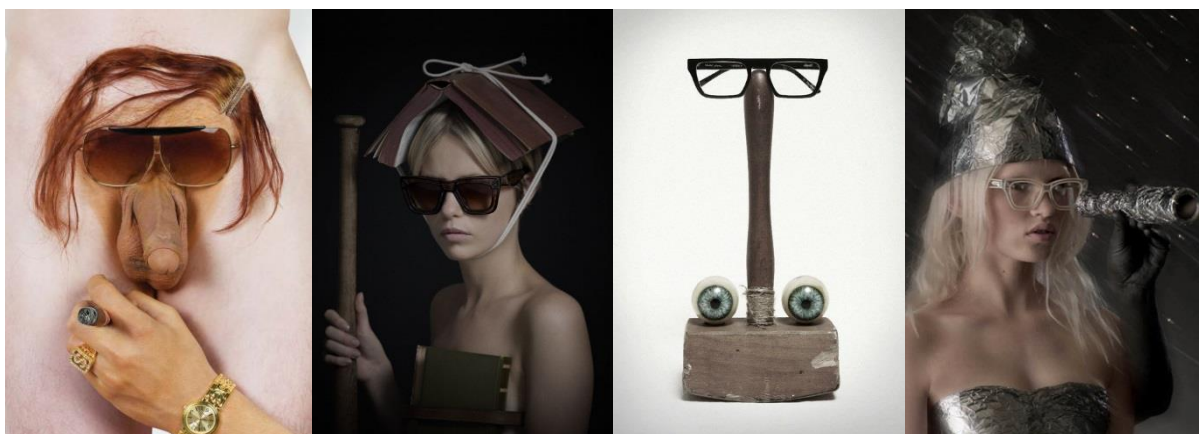
Vedle toho se na trhu objevuje plno zajímavých značek. Mezi jednu z těch, kterou bychom neměli opomenout, je Berlínská MYKITA. MYKITA je poměrně novou značkou, kterou v roce 2003 založili Moritz Krueger, Philipp Haffmans, Daniel Haffmans a Harald Gottschling v Berlíně, konkrétně v části Berlin-Mitte v prostorách bývalé školky. Na tu také odkazuje samotný název, který je odvozen od KITA (zkrácená verze Kindertagesstätte). Firma stále sídlí v Berlíně, kde má i vlastní manufakturní dílnu. Své vlajkové obchody má samozřejmě v Berlíně, dále pak ve Vídni, Kolumbii, Mexiku, USA, Francii, Japonsku, Švýcarsku a Rusku. Celkově pak své zboží distribuuje do 60 zemí po celém světě. Rok po založení firmy uvedla svoji první kolekci kovových brýlí nazvanou jednoduše NO1, zanedlouho poté vyšla kolekce acetátových obrub nazvaná NO2. Dalšími kolekcemi jsou pak DECADES, LITE, MINT. Před čtyřmi lety se prezentovala kolekcí MYLON, které byla vytvořena z nového a v brýlovém průmyslu doposud nepoužívaného materiálu. Šlo o materiál na bázi polyamidů. Jde o první použití 3D tisku na výrobu brýlí, konkrétněji jde pak o SLS (selektivní laserové spékání). MYKITA patří mezi progresivní značky, a proto jí není

cizí ani kolaborace s různými designery jako jsou Maison Martin Margiela, Damir Doma, Bernhard Willhelm nebo také zpěvačkou, frotmankou kapely Gossip, Beth Ditto.

Obrázek 33. MYKITA MYLON PELOT

KSUBI je progresivní australský label, který roku 2000 založili Dan Single a George Gorrow, protože nemohli najít jeany které by dokonale seděly. Proto začali vyrábět jeanové oblečení a dostali se pak i brýlovému designu. Od té doby musí mít jejich brýle každá fashion celebrita. Kolekce se skládají z eklektického mixu stylů od punku, vintage až po komiks. Ksubi není značka pro každého, je silně subkulturně zaměřena a mísí velmi výrazné vizuální prvky. Odlišné jsou i její kampaně, které leckdy šokují, jako například ta z roku 2006, kterou pro ně nafotil Kane Skennar. Kampaň nesla název Ksubi for Dickheads, netřeba asi vysvětlovat která částech těla (mužského) byla použita. Tento fotograf nafotil i velmi zdařilé kampaně z roku 2009 (Book Club campaign) a 2010 (Eye Eye campaign) a 2012 (Ad Astra Per Aspera campaign).

Obrázek 34. KSUBI- Kampaně z roku 2006, 2009, 2010 a 2012

Cheap Monday je švédský oděvní label založený původně jako Stockholmský second hand. Vznikl v roce 2000 a jeho zakladateli jsou Örjan Andersson a Adam Friberg. V roce 2008 ho odkoupila společnost H & M Hennes & Mauritz AB (H&M). Cheap Monday jsou velmi uznávány pro své jeany a jejich kolekce brýlí je také velmi zdařilá. Cenově jsou celkem dostupné, dají se pořídit již za 99 liber. Cheap Monday má také velmi vizuálně podařené kampaně a nebyla by to značka Cheap Monday, kdyby i brýle nezdobilo jejich proslulé logo s lebkou.

Obrázek 35. Brýle značky Cheap Monday

Mezi mnou nedávno objevenou značku patří Berlínský KUBORAUM. Značka své produkty navrhuje v Berlíně a vyrábí ručně v Itálii. Značku založili před dvěma lety Livio Graziottin, Sergio Eusebi a Antonio Pincin. Tyto brýle postrádají logo, protože se snaží primárně zdůrazňovat lidský obličej. Za vtipný považují i jejich slogan: Dreamed in Berlin & handmade in Italy.

Obrázek 36. Brýle KUBORAUM

Ve své práci bych se taky měla zmínit o legendární značce Okula (Okula Nýrsko). Když se podíváte na webové stránky této firmy, přijde vám trošku smutné, že kdysi dobře nastartovaná firma velmi silně pokulhává za konkurencí. Za socialismu totiž firma Okula spolupracovala i se studenty UMPRUM. Je to velká škoda, protože firma by se mohla jednoduše svést na již několik let trvající vlně retro trendu.

S velmi zajímavým konceptem přichází sanfranciská značka Protos. Společnost založil v roce 2011 designér Marc Levinson specializujícím se na 3D tisk, Johnem Mauriello- průmyslový designer zabývající se brýlemi, Richart Ruddie – který se zaměřuje na marketing, Doug Ponciano který se specializuje na CAD a vývoj softwaru, později přizvali také diplomovaného očního optika a stylistu Jamese Peo. Firma je schopna na míru vyrobit brýle pomocí 3D tisku, aby všude perfektně seděly.

Obrázek 37. 3D model značky Protos

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 MATERIÁLY NA VÝROBU NEKOVOVÝCH OBRUB

Nejprve bych začala definicí toho, co to brýlová obruba vlastně je: „Brýlová obruba slouží jako nosič brýlových čoček a zajišťuje jejich správnou polohu před očima uživatele. Zpravidla se dotýká jeho hlavy v oblasti nosního kořene a za oběma ušima.“ [7]

Brýlové obruby se převážně vyrábějí z umělých hmot a kovových slitin. Aby byla zajištěna dokonalá stabilita brýlí, trvanlivost jejich anatomické úpravy a brýle byly pro jejich uživatele co nejlépe snášitelné, měl by mít materiál na jejich výrobu tyto vlastnosti: přiměřenou tvrdost a houževnatost, pružnost, tvarovatelnost za tepla tvarovou stálost, dobrou opracovatelnost a leštitelnost, možnost rozmanitých estetických a barevných úprav, odolnost proti chemickým vlivům a stárnutí, neměl by vyvolávat alergické reakce, nízkou hustotu (měrnou hmotnost), nehořlavost, měl by umožňovat při výrobě obrub hospodárné výrobní technologie. Dříve se nekovové brýlové obruby vyráběly z přírodních materiálů- ze dřeva, kůže, kosti (slonoviny), rohoviny a želvoviny. Když byla na konci 19. století vynalezena výroba celuloidu z přírodní celulózy, začal později nahrazovat při výrobě obrub rohovinu. Ve druhé polovině 20. století se začal stále více prosazovat acetát celulózy, poněvadž celuloid je vysoce hořlavý. Zvláště ke konci 20. století s rozvojem výroby plastických hmot zaváděly do výroby obrub nové a lepší materiály, v současné době je stále nejrozšířenějším acetát. V poslední době se někteří návrháři modelových luxusních obrub vracejí k původním přírodním materiálům, např. ušlechtilým dřevům a rohovině. [7]

4.1 Přírodní materiály

4.1.1.1 Dřevo

„Dřevo je nejrozšířenější přírodní materiál. K výrobě brýlových obrub má smysl používat jen ušlechtilá tvrdá dřeva. Na trhu se objevily obruby i ze speciální vrstevnaté překližky, která se vyrábí slisováním ušlechtilých dřev. Dřevo se za běžných podmínek nedá pro naše účely za tepla tvarovat, a proto musí být ocnice obruby opatřeny rozebíratelným spojem, aby bylo možno vložit do jejich drážky zabroušené čočky. Obruba může být také řešena tak, že čočky se k ní uchytí netradičním způsobem, např. po vyvrtání otvorů na jejich okrajích.“ [7]

Dřevo se nejčastěji lakuje a impregnuje, aby byla uchována jeho vnitřní vlhkost a bylo odolné proti běžným vnějším vlivům při nošení, jako jsou lidský pot, slunce, déšť, sníh atd.

V současné době zazívají dřevěné a bambusové brýle obrovský boom, který se pomalu přesouvá i do Česka. Španělská značka VuerichB vzala výrobu dřevěných brýlí po svém a vyrábí je z použitých skateboardů. Každé brýle jsou proto unikátem a mají jedinečné zbarvení.

Obrázek 38. Brýle značky VuerichB

4.1.1.1 Kůže

„Kůže se používala hlavně na počátku historie výroby brýlí a dnes se s ní v optice setkáme jenom jako s dekoračním doplňkem brýlí, např. na stranicích, ale hlavně jako se surovinou na výrobu kvalitnějších pouzder na brýle. Z velmi jemné měkké kůže se vyrábějí utěráčky na čištění brýlových čoček.“ [7]

Například značka Cazal udělala limitovanou kolekci svých legendárních modelů 607 a 858, které jsou částečně potaženy černou kůží.

Obrázek 39. Cazal 607

4.1.1.1 Rohovina

„Rohovina je klasický přírodní materiál, ze kterého se po staletí vyráběly brýlové obruby. Až teprve v posledním století byla nahrazena celuloidem a acetátem celulózy. Dnes se s ní setkáme u luxusnějších modelů obrub. Rohovina je za normálních podmínek velmi pevná a pružná. Odolává zředěným kyselinám a zásadám, ale ve 20 % alkalických hydroxidech se rozpouští. U člověka vyvolává alergické reakce na pokožce. Obchodní rohovina se vyrábí z rohů hovězího dobytka. Využívá se rohů tzv. dlouhorohého skotu jihoamerického, irského, indického. Rohy se máčejí ve vodě, aby se oddělila rohovitá část od kosti. Po změknutí v horké vodě se rohy rozřezávají a rozvinují, aby se mohly lisovat mezi vytápěnými deskami na tabule. Z takto zpracované rohoviny se potom vyrábějí např. knoflíky, hřebínky nebo brýlové obruby. Lze ji dobře barvit a leštit. Má vláknitou strukturu. Za tepla je dobře tvarovatelná. Z velkých buvolích rohů se řeže na destičky tzv. masivní rohovina, ze které se vyrábějí drahé modelové obruby. Ve styku s pokožkou se mohou rohovité obruby často ztrácet lesk a místo dostává pórovitou strukturu. „ [7]

V roce 2013 vyhrála dánská značka FLEYE se svými modely z rohoviny Red Dot Award.

Obrázek 40. Brýle značky FLEYE

Mezi další současné a velmi povedené brýlové obruby z rohoviny patří modely nizozemského návrháře Ralph Vaessena.

Obrázek 41. Brýle Ralph Vaessen

4.1.1.1 Želvodina

„Želvodinu je od roku 1988 zakázáno používat jako surovinu ve výrobě. Dříve se želvodina hojně používala k výrobě různých ozdobných doplňků, hřebenů, spon, pouzder, ale i luxusních brýlových obrub. Získávala se z krunýře mořské želvy Karety pravé, jehož kostěnou stěnu pokrývá asi 3 mm silnou vrstvou. Jsou to vlastně rohovité desky, které mají strukturu rostlou do všech stran. Jsou průsvitné a velmi pestře zbarvené. Zpracovává se lépe než rohovina. Tenké pláty se spojují v tlustší desky lisováním po vyvaření v horké vodě. Je tvrdá a dá se velmi dobře leštit. Želvodina také nevyvolává alergické reakce lidského organismu. Po nahřátí je tvarovatelná. Kost byla na začátku historie brýlí běžným materiálem pro vyřezávání brýlových obrub. Později, v dobách hojného užívání slonoviny, nechtěli ani výrobci brýlí zůstat pozadu v používání této suroviny. Dnes se s tímto přírodním materiálem setkáme spíše výjimečně u ojedinělých módních kreací návrhářů brýlí. „ [7]

4.1.2 Plasty

4.1.2.1 Celuloid – nitrát celulózy (CN)

Celuloid je termoplastická umělá hmota, kterou vynalezl v roce 1868 Američan John Wesley Hyatt. Základní surovinou, pro jeho výrobu je celulóza (buničina) reagující s kafrem. Celulóza se působením nitrační směsi (kyseliny sírové a dusičné) změnila na nitrát celulózy, a to v podobě vločkovité hmoty. Vzniklá hmota musí být dále zbavena vody. Dosáhnete se toho pomocí bezvodého alkoholu. Aby vzniklá čistá plastická hmota, tak musí být hnětena s kafrem a alkoholem. Aby se z něj mohly vyrábět brýlové obruby, tak se materiál dále lisuje do desek. Ty se pak postupně třískově obrábějí – řezou, frézují a nakonec leští.

„Celuloid posloužil jako imitace všech dosavadních přírodních materiálů - rohoviny i želvodiny nejrůznějších barevných a strukturálních forem, ale i slonoviny nebo perleti. Může být vyroben samozřejmě i bez přidání barevných pigmentů v čirém provedení.“ [7]

„Jeho největším nedostatkem je vysoká hořlavost, pro kterou se hlavně přestal také u nás k výrobě obrub používat. Celuloid hoří explozivně po překročení teploty 140 °C i za nepřístupu vzduchu a hořením vznikají jedovaté plyny. Při 100 °C vznikají v celuloиду vypařováním změkčovadel bublinky plynů. Je velmi pevný, houževnatý, chemicky poměrně stálý. Rozpouští se v acetonu. Po nahřátí se dává velmi dobře vytvarovat. Stárnutím se vypařuje změkčovadlo kafr, tím hmota křehne a stává se snadněji zápalnou – snadno se při nahřívání

tenké části připalí (škvaří). Čirý celuloid stářím žloutne. Dnes se s celuloidovými brýlemi u nás téměř nesetkáváme.“ [7]

4.1.2.2 Acetát celulózy (CA)

„Patří také k nejstarším umělým hmotám. Byl objeven francouzským chemikem Schutzenbergerem v roce 1865. Výchozí surovinou je také celulóza z bavlněného odpadu nebo ze dřeva, na kterou se působí kyselinou octovou a jejím anhydridem za přítomnosti kyseliny sírové. Acetát (celon) bez plniv a barviv je bezbarvá, průhledná hmota, na světle stálá. Mechanické vlastnosti jsou o něco horší než celuloidu. Pro svou hygroskopičnost je tvarově nestálý (ve vlhkém prostředí zvětšuje přijímáním vody svůj objem). Po určité době dochází k unikání změkčovadel, která v místě styku materiálu s pokožkou vyvolávají chemické reakce. Jejich výsledkem jsou bílé povlaky na vnitřní ploše straníc a nosníku brýlí. Ve výrobě brýlových obrub se začal používat až po roce 1930, ale nad celuloidem začal postupně vítězit až po roce 1945. Dnes je acetát nejvýznamnější a nejpoužívanější umělou hmotou na výrobu brýlových obrub. Má oproti celuloidu zvláště tři přednosti:

1. Podstatně sníženou hořlavost, 2. větší odolnost proti změnám stárnutí, 3. možnost zavedení levnější technologie výroby obrub metodou tlakového vstřikování do forem.

Brýlové obruby se vyrábějí ze tří variant acetátu – blokového, vytlačovaného a granulovaného.

Výroba blokového deskového acetátu lisováním a sušením desek je energeticky náročná a zdlouhavá, a proto i drahá. Blok bezbarvého acetátu se hobluje na tenké hobliny, které se mohou různě barvit a potom se různě slisují za zvýšené teploty. Z tohoto probarveného bloku se řezou destičky různých tloušťek (např. 4, 6, 8 mm). Různými barevnými kombinacemi a strukturou probarvení desek se dá velmi dobře imitovat přírodní želvovina (havana) i rohovina. Vznikají i jiné dekorativní prostorové kombinace, včetně kašmírové úpravy. Proto je tento druh acetátu určen pro malosériových luxusních modelových obrub.

Surovinou pro deskový vytlačovaný extrudovaný acetát je granulát, ze kterého se po roztavení a prohnětení vytlačí přes štěrbinovou trysku desky různých tloušťek a šířek. Materiál může být už v granulích probarven v celé hmotě, nebo je čirý. K probarvení dochází v ústí štěrbinové trysky dalšími vloženými tryskami až pěti barevnými kombinacemi. Typický je pro tento druh deskového acetátu jeho podélný směr vzoru – ve směru vytlačování materiálu z trysky. Brýlové obruby se z takto zhotovených desek vyrábějí třískovým obráběním.

Z granulovaného vstřikovacího acetátu se vyrábějí tlakovým vstřikováním levnější obruby, protože pro snadné zaplnění formy při tlakovém vstřikování roztaveného granulátu je nutný vysoký obsah změkčovadel (až 30 %), která se mohou při vysoké vstřikovací teplotě (okolo 200 °C) v některých místech obruby částečně vypařit a dochází pak k vnitřnímu pnutí v obrubě. Obruba s pnutím často deformuje a praská. Brýlovou obrubu vyrobenou metodou tlakového vstřikování můžeme poznat podle nepatrné hranky po celém jejím obvodu, což je stopa po dělicí spáře mezi oběma díly vstřikovací formy.“ [7]

4.1.2.3 Aceto-propinát celulózy (CP)

„Tato umělá hmota je poměrně mladá. Vyrábí se od začátku 60. let. K esterifikaci celulózy se zde používá mimo kyseliny octové ještě kyseliny propionové. Jako katalyzátor působí kyselina sírová. Výsledkem je směsný ester celulózy s menší nasákavostí a větší tuhostí než předcházející acetát. Obsahuje podstatně méně změkčovadel, jen asi 8 až 10 %, než acetát a je odolnější proti stárnutí. Je těžce zápalný a „samozhášející“. Předností, ve srovnání s acetátovými obrubami, je jeho lehkost, odolnosti proti potu a menší alergičnost. Obruby, vyráběné z něj tlakovým vstřikováním do forem, však bývají povrchově barveny, a proto je nemůžeme v oční optice dodatečně povrchově opracovávat, například pilovat a přelešťovat.“ [7]

4.1.2.4 Aceto-butyát celulózy (CAB)

„Při esterifikaci se používá mimo jiných, výše jmenovaných chemikálií i kyselina máselná (acidum butyricum), podle níž má i název a také charakteristický zápach. Ty ho poněkud odsunuje i přes dobré mechanické vlastnosti trochu na okraj pozornosti. Aceto-butyát našel širší uplatnění hlavně při výrobě sportovních brýlí pro zimní sporty pro svou odolnost vůči nízkým teplotám. Vyrábějí se tlakovým vstřikováním.“ [7]

4.1.2.5 Polymetylmetakrylát (PMMA)

„Organické sklo (plexisklo) bylo u nás používáno na výrobu levných obrub v 50. letech. Materiál byl vynalezen v Německu ve 20. letech. Jedná se o termoplastickou hmotu, která vzniká polymerací metylesteru kyseliny metakrylové. Polymerace je pozastavena ochlazením, aby se předpolymer mohl nalít do skleněné formy ze dvou skleněných tabulí, mezi nimiž se potom polymerace dokončí- vytvrzení roztoku. Vzniknou tak různě silné desky polymethylmetakrylátu, které se pak mohou zpracovávat třískovým obráběním. Jestliže se nám dostane do ruky ještě dnes obruba nebo jiný výrobek z tohoto materiálu, musíme mít

na paměti, že je křehčí než předcházející hmoty a v žádném případě na něj nesmíme působit příliš velkou silou bez jeho nahřátí, např. zahýbat stranice, vysazovat nebo vsazovat čočky atd. Má i menší odolnost vůči nárazu.“ [7]

4.1.2.6 Polyamid (PA)

„Výrobci obrub neustále hledají nové materiály, které by mohly obstát v ještě náročnějších zkouškách, kterým jsou brýlové obruby během jejich používání vystavovány. Takovým materiálem se stala v 80. letech 20. století i jedna z modifikací polyamidu – grilamid. Polyamidy jsou plasty podobající se chemickým složením bílkovinám. Základem je fenol, neboli kyselina karbolová, která je součástí černouhelného dehtu, ze kterého se získává destilací nebo synteticky. Je možné vyrobit několik modifikací, které se potom liší vzhledem i vlastnostmi. Naši optici dobře znají starší variantu použití polyamidu (nylonu) ve výrobě obrub z 60. let, které se nabízely v bílé, černé a tmavočervené barvě a byly velmi pevné a odolné. Tyto brýle se ale velmi špatně přizpůsobovaly, protože materiál se nedal za tepla formovat. Ještě dnes jsou však tyto obruby často funkční, a na materiálu není znát „zub času“. V úvodu zmíněná novější varianta z 80. let je termoplastická transparentní hmota, ze které se obruby vyrábějí tlakovým vstřikováním do forem. Mezi přednosti tohoto polyamidu patří: velmi dobrá pevnost v lomu, lehkost, vysoká čírost, odolnost proti chemickým prostředkům, jako alkoholu, kosmetice, potu, nealergičnost, možnost dodatečného opracování. Neobsahuje žádná změkčovadla, nepůsobí na něj světlo a povětrnostní vlivy. Je těžce zápalný, Obruba se vyznačuje velmi tenkými průřezy očních a za studena je velmi elastická. Barvení je povrchové.“ [7]

4.1.2.7 Optyl – epoxidové pryskyřice (EP)

„Jedná se o netradiční průhlednou termoplastickou umělou hmotu ze skupiny epoxidových pryskyřic. Optylové brýlové obruby se objevovaly v očních optikách hlavně po roce 1969 až do konce 80. let V současné době se v našich optikách téměř neprodávají. Důvody, proč našla tato hmota uplatnění právě ve výrobě brýlí je několik: velmi nízká hmotnost, značná tvrdost a odolnost proti poškrábání, velmi dobrá tvarovatelnost za tepla, snáší vysoké teploty bez poškození (krátkodobě do 350°C), mimořádná tvarová paměť. Obruby z optylu se vyrábějí technologií vakuového lití do forem, kde potom dochází k vytvrzení reakcí kapalné pryskyřice s tvrdidlem. Tvar, který obruba získala ve formě, si „pamatuje“ tak, že po každém prohřátí nad 80 °C se do tohoto tvaru z každé deformace vrátí. Obruby se po odlití a vytvrzení barví pronikáním molekul barviva podpovrchově do makromolekulární sítě optylu. Tato barevná vrstva je však velmi tenká! Nakonec se pro dosažení vysoce lesklého povrchu lakují.

Typickým znakem optylové obruby jsou stranice bez kovové vložky, která u jiných materiálů zasahuje až ke koncovce (např. u acetátových obrub). Materiál je tak tvrdý, že stěžečky jsou zality ve stranici jen s asi třicentimetrovou kovovou částí zasahující do těla stranice. Průřez očnic je velmi tenký. Snad jedinou nevýhodou optylu je poměrně značná křehkost, a tedy náchylnost na prasknutí, nebo vyštípnutí při nárazu zejména za nízkých teplot.“ [7]

4.1.3 Karbon

Karbon neboli uhlíkové vlákno je novějším materiálem na výrobu brýlí. Karbon má mnoho nesporných výhod, nestárne, nepodléhá korozi, a je velmi lehký a zároveň pevný, což přispívá k vysokému komfortu při jeho nošení. Dříve byl tento materiál hojně využíván na závodní auta Formule 1, letadla, nebo luxusní jachty.

Mezi zajímavé brýle patří modely již výše zmiňované dánské značky FLEYE. Ta spolupracovala s textilní designérkou Isabel Berglund, která podle charakteristického vzhledu karbonových vláken vytvořila pro kolekci pletené vzory. Pro kolekci je charakteristické její zbarvení.

Obrázek 42. Karbonové brýle značky FLEYE

4.2 Části brýlových obrub

Klasická brýlová obruba se rozděluje na několik částí. Těmi jsou: brýlový střed, nosník (můstek), stranice, koncovka stranice, sedlo (sedélko), očnice.

Brýlová střed je tvořen dvěma očnicemi, do kterých se vkládají čočky, proto musí být opatřen drážkou. Pokud není materiál termoplastický, jako například dřevo, musí být složen z rozbitelných částí, aby do něj šla pak čočka vložit. Očnice jsou pevně spojeny nosníkem (můstkem) ke kterému jsou připojeny sedla. U nekovových materiálů jsou přilepena, nebo

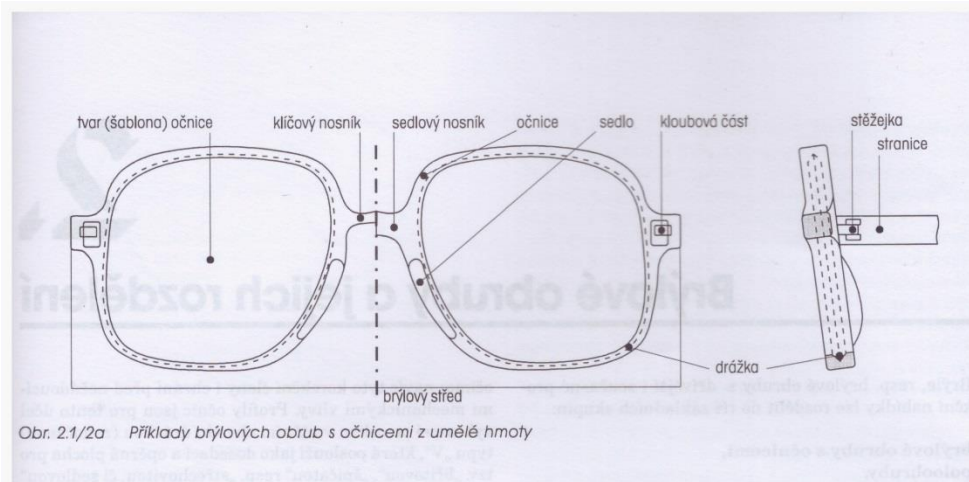
je materiál již primárně zesílen a dále anatomicky tvarován, a to jako negativní kopie nosního kořene a části nosu.

Na brýlový střed jsou pak pomocí stěžejek upevněny stranice. Stěžecky jsou nejčastěji zapuštěny do materiálu stranic. Stranice jsou nejčastěji dlouhé 145 mm. [7] [8]

Obrázek 44. Brýlové části

Zdroj: archiv autora

Obrázek 43. Brýle z umělé hmoty

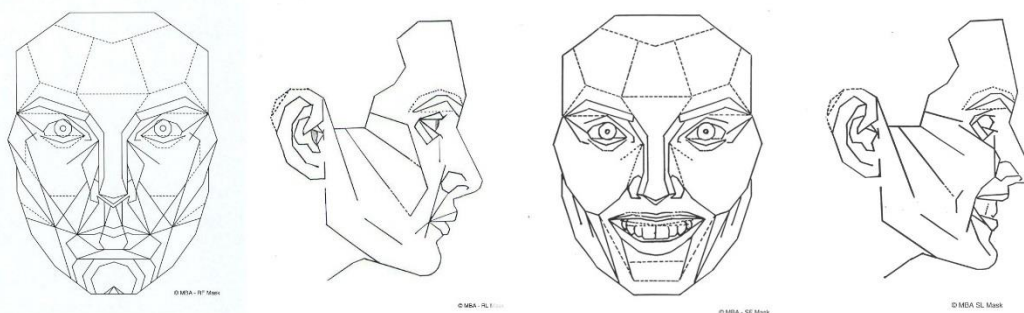
Zdroj: [8]

4.3 Lidský obličej

Lidský obličej je první věcí, které si na člověku všimneme. Řekne nám, během několika vteřin, jestli je člověk atraktivní, nezajímá nás, či nás dokonce odpuzuje.

V minulosti se provádělo několik studií, které zkoumaly atraktivitu obličeje. Zjistilo se, že nejpřitažlivější jsou pro nás jedinci s průměrnou a symetrickou tváří. Líbivost ovlivňují také faktory sociální. Je-li například pro nějakou kulturu či subkulturu specifický účes, bude pro členy této skupiny atraktivnější jedinec s tímto účesem než s jiným. Zajímavou a odborníky uznávanou studii atraktivity lidského obličeje provedl americký plastický chirurg Dr. Stephen R. Marquardt. Marquardt sestavil se svými spolupracovníky databázi všeobecně atraktivních lidí a podle nich na principu zlatého řezu vytvořil masku (Marquardt mask). Tato maska stanovuje ideální tvar a proporce lidského obličeje. Atraktivnost se určuje podle toho, nakolik odpovídá obličej této masce. Maska je ve 4 variacích: v klidném stavu z ánfasu, v klidném stavu z profilu, směřící se ánfas a směřící se profil. Masky jsou také doporučeně uzpůsobeny dle věku, pohlaví a etnické skupiny. Dále existuje program PhiMatrix, který funguje na základě zlatého řezu a je s ním možno měřit na kolik je obličej ideální (krásný).

[8] [9]

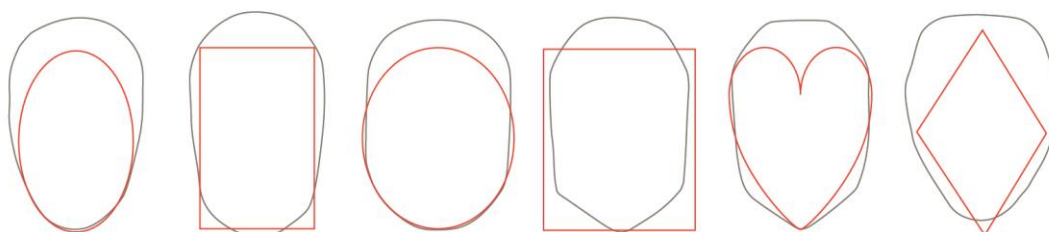
Obrázek 45. Marquardt mask

Pro správné určení typu brýlových obrub musíme nejprve zjistit náš tvar obličeje. Obličej je rozdělen do tří částí, které by měly být vzájemně vyvážené. První část se nachází mezi čelem a kořenem nosu. Druhá vede od kořene nosu až po jeho spodní část a třetí od spodku nosu až po bradu. Nejideálnějším tvarem obličeje je ovál, jehož nejširší částí jsou lícni kosti, a obličej se celkově rovnoměrně zužuje dolů k čelisti.

Tvar obličeje stanovíme nejčastěji jednoduchou metodou. Přistoupíme k zrcadlu, přičemž vlasy máme stáhnuté z obličeje a oblečené máme triko s výstřihem. Před zrcadlo se postavíme rovně a obtáhneme fixem, nebo rtěnkou kontury obličeje. Podle výsledných proporcí stanovíme tvar obličeje. Poté přistoupíme opětovně k zrcadlu a fixem, či rtěnkou naznačíme kořen a spodní část nosu.

4.3.1 Morfologie

Tvar obličeje se dělí nejčastěji na 5 typů a to na OVÁL, OBDÉLNÍK, KRUH, ČTVEREC, SRDCE (v jiných zdrojích nazýván trojúhelník) a DIAMANT.

Obrázek 46. Tvary obličeje - ovál, obdélník, kruh, čtverec, srdce, diamant

Zdroj: archiv autora

4.3.1.1 *Ovál*

Oválný tvar obličeje je nejideálnějším typem ze všech, tváře jsou dobře vyvážené a čelist je mírně zakřivená a užší než čelo. Lící kosti jsou umístěny vysoko a délka obličeje je přibližně 1,5 násobkem vzdálenosti mezi nimi. Ideálním brýlím pro tento obličej se nekladou meze. Čtvercové a obdélníkové rámy dobře kontrastují s oválnými tvary obličeje, ale i jiné tvary jsou slušivé, jen jenom potřeba dát si pozor na proporce. Největší chybou jsou příliš malé, nebo příliš velké rámy, které narušují přirozenou rovnováhu tohoto typu.

4.3.1.2 *Obdélník*

Obdélníkový obličej je výrazně delší než širší, typickým pro tento obličej je široké čelo, dlouhý nos a výrazné lící kosti. Cílem je přidat obličejí šířku a ubrat na délce. Nejlepší jsou obruby mající silnou nebo zesílenou linii obočí, která se pak stává silným horizontálním

prvkem vyrovnávajícím obličej. Tvary mající zaoblené hrany nebo oválné tvary zmírní hranatost obličeje. Vyvarovat bychom se měli jen malých a úzkých obrub, které ještě více zdůrazňují délku tváře.

4.3.1.3 Kruh

Kulatý obličej má velmi jemné křivky, plnější tváře, široké čelo a zaoblenou bradu. Jeho šířka a délka je rozměrově přibližně stejné. Ideální brýle pro tento typ jsou hranaté obroučky, které jsou širší než delší. Kulatý obličej si také dobře rozumí s tvary, které mají mírně zvednutý oblouk v rozích. Zvýrazní pak tváře a oči. Nevhodným typem jsou pak kulaté obroučky.

4.3.1.4 Čtverec

Čtverec má široké čelo, silnou horizontální čelist a širokou bradu. Vyznačuje se celkově ostrými liniemi, které je potřeba zjemnit. Ideální obroučky jsou takové, které umožní tvary obličeje vyzdvihnout. Správný tvar brýlí by měl být oválný, nebo kulatý, aby kontrastoval s rovnými a přísnými liniemi tváře. Lze vybrat i obdélníkové obruby, pouze by neměly mít ostré a výrazné hrany. Obroučky by také měly zvýrazňovat tvarem a barvou linii obočí, která vyrovná šířku čelisti.

4.3.1.5 Srdce

Srdcový tvar obličeje se vyznačuje výrazným čelem a výraznými lícními kostmi, které se zužují k malé bradě. Cílem je najít brýle, které by vyvážily tyto proporčně rozdílné části. Nejideálnějšími jsou silné brýle, které odvádí pozornost od širší vrchní části obličeje, lichotivé jsou také světlejší barvy nebo materiály. Nevhodné jsou naopak obroučky zdůrazňující horní část obličeje.

4.3.1.6 Diamant

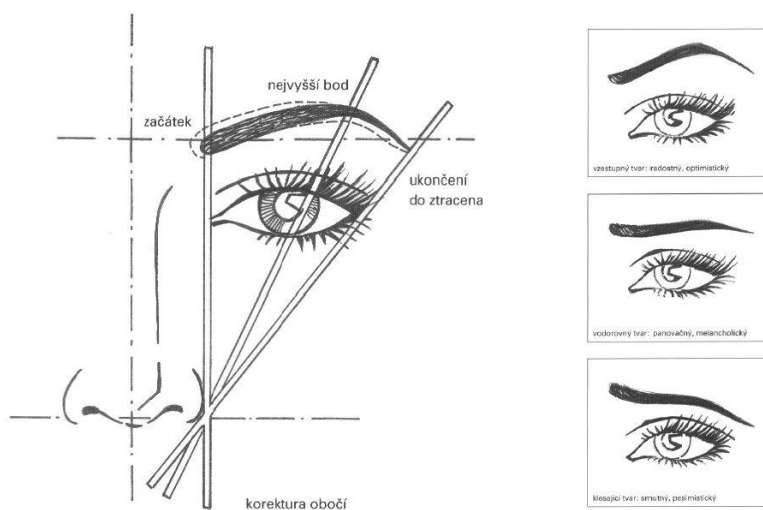
Pro tento tvar obličeje jsou typickým znakem výrazné lícní kosti. Čelo i brada jsou úzké, a proto utváří obličejový tvar diamantu. Pro tento typ obličeje jsou vhodné výrazné brýle, které zdůrazňují oči. Ženy mohou volit především kočičí (motýlí) brýle. Pro muže jsou vhodnější obruby se silnější vrchní částí. Nesprávnou volbou jsou však úzké brýle, které narušují přirozenou linii očí.

4.3.2 Význam obočí a vlasů

Pokud mluvíme o hlavních a významných částech obličeje, nejčastěji mluvíme o očích, rtech, nebo nose. Častokrát se však zapomíná na jeden velmi důležitý prvek, jakým je právě obočí. Neexistuje část obličeje, která by podléhala tolik módním trendům a tak výrazně proměňovala ráz celého obličeje jako právě zmiňované obočí. Tyto trendy se týkaly především žen, i když muži si dnes také obočí častokrát jemně upravují.

Pokud člověk nemá ideální tvar obočí, existují způsoby, jak jej docílit. Potřebujeme k tomu špejli, nebo štětec. Ten přiložíme k okraji nosu a vedeme jej paralelně s nosem směrem ke koutku oka. Tam by se měl nacházet výchozí bod obočí - jak vidíme na obrázku. Druhý a zároveň nejvyšší bod nám vznikne, pokud přiložíme štětec k nosu a vzniklou linku protneme středem zornice. Třetí bod získáme tím, že štětec přiložíme opět ke kraji nosu a měl by nám protínat vnější koutek oka. V tomto bodě by mělo obočí končit. Tento tvar nejvíc odpovídá přirozenému vzhledu. Co se týče výběru brýlí a obočí, nejlepší je, pokud brýle kopírují jeho linii, ve většině případů není dobré, pokud se objeví za skly.

Dalším velmi silným elementem lidského obličeje jsou vlasy. Konkrétně jejich odstín. Světlé vlasy odpoutávají od obličeje daleko větší pozornost, než vlasy tmavé. Pokud máte například špatnou pleť, je daleko viditelnější u tmavých typů, než u světlých.

© PEI

Obrázek 47. Určení správného tvaru obočí

4.3.3 Barevná typologie a teorie barev

Barevná typologie je velmi složitá. V každé knize se dělí jinak. Nejlépe tyto barevné typy rozdělili ve své knize Veronique Henderson a Pat Henshaw na základě Johannese Ittena a Alfreda Munsella.

První jmenovaný, švýcarský designér výrazně spjatý s Bauhausem vynalezl, ve 20. století dělení typů podle ročních období, to vše shrnul v knize *Art of colour*. Roku 1986 jeho typologii rozvinula Doris Poser s využitím Munsellovy teorie. Díky této teorii se barevná typologie rozšířila ze 4 na 12 barevných typů. Munsellova teorie vychází z toho, že každá barva má jednu převládající vlastnost a jednu až dvě vlastnosti doplňkové. Zbarvení každého jedince má také jednu převládající vlastnost a jednu až dvě vlastnosti doplňkové. [10]

4.3.3.1 Munselův systém

Munsel byl malířem a učitelem umění. Roku 1905 publikoval knihu *System of Colour Notation*, kde vychází za tří barevných vlastností: odstínu, jasu a sytosti.

ODSTÍN - PODTÓN

„Odstín určuje podtón barvy, který může být teplý (vycházející ze žluté), nebo studený (vycházející z modré). Barvy jako červená, růžová nebo zelená mohou mít podtón, který nám připadá buď spíš teplý, nebo spíš studený. Proto můžeme spatřit studenou červenou do modra (říkejme jí švestková), ale i teplou oranžovou červenou (rajčatová). Zrovna tak existuje teplá zelená olivová (se žlutým podtónem) a studená piniová zelená (s modrým podtónem).“ [10]

JAS – TMAVOST

„Jas nám říká, zda je barva světlá, nebo tmavá a tuto vlastnost umožňuje měřit. Munsell používal stupnici od 0 do 10, kde černá měla hodnotu 0 a bílá 10, mezi nimi byly všechny odstíny šedé. Tato stupnice může však být použita na všechny barvy a popsat, zda jsou tmavé nebo světlé. Např. barvy na vlasy jsou určeny čísly, které určují jejich tmavost.“ [10]

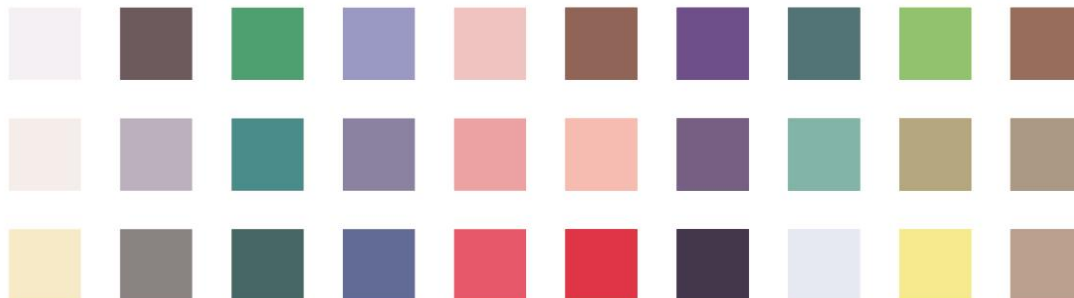
SYTOST – ČISTOTA

„Popisuje vlastnosti barvy ve smyslu přechodu od neutrální šedé k čisté barvě. Některé barvy jsou zářivé a odrážejí světlo, zatímco jiné jsou matné a potlačené a vypadají, jako by pohlcovaly světlo.“ „Stupnice sytosti sahá od 0 do 14, přičemž 0 znamená barvu šedou a 14 barvu čistou a jasnou.“ [10]

Při hledání správné barvy je velmi důležitý podtón, který může být buďto studený, nebo teplý. Někteří lidé ho však nemají, protože mají neutrální odstín pleti. Nejlépe svůj podtón zjistíte na vnitřní straně paže. Teplý odstín pleti má žlutý, studený je pak narůžovělý. Všechny barevné vzorníky jsem čerpala z knihy [10], a jen je graficky přepracovala.

4.3.3.1 Světlý typ

Světlé typy mají blond nebo velmi světlé vlasy, mají modré, šedé, nebo světle zelené oči, obočí častokrát nevýrazné a světlé, jejich pleť je světlá, někdy porcelánová a náchylná ke spálení na slunci. Na obličejích by tento typ měl mít světlé nebo středně tmavé barvy.

4.3.3.1.1 Světlý typ - teplý

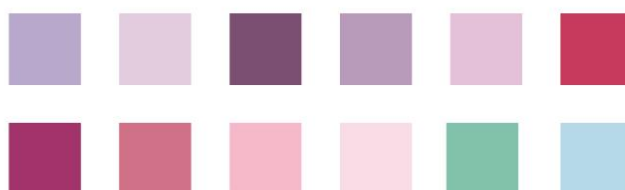
Má ve vlasech teplé až načervenalé odstíny, pleť je dozlatova. Všechny odstíny by měly mít žlutý podtón a člověk s tímto barevným typem by se měl vyvarovat ledovým odstínům a těm, co mají výrazný modrý podtón.

4.3.3.1.2 Světlý typ – studený

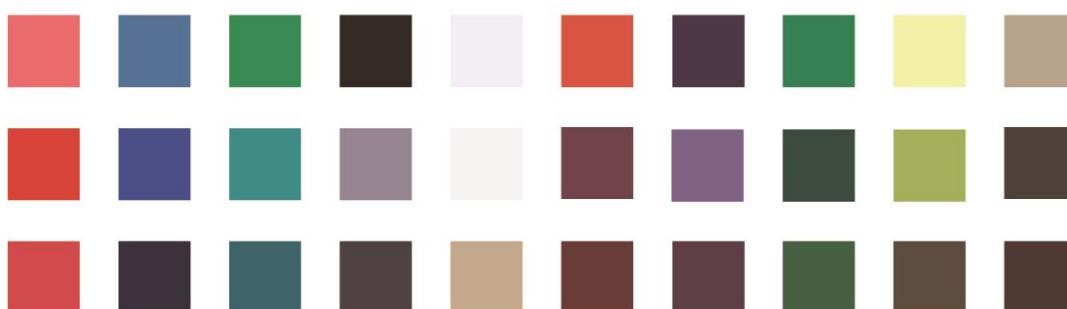
Vlasy tohoto typu mají popelavé odlesky a pleť je narůžovělá, oči jsou bledé až zamlžené.

Odstíny zvolené pro tento typ by měly mít modrý podtón. Nevhodné jsou barvy s výrazným žlutým podtónem a teplé odstíny.

4.3.3.1 Tmavý typ

Disponuje hnědými až černými vlasy, má tmavé oči, řasy a obočí. Barva pleti je od porcelánové až po černou, včetně všech odstínů mezi nimi.

4.3.3.1.1 Tmavý – teplý

Vlasy mají teplé až načervenalé odstíny, pleť je dozlatova často s pihami, oči jsou zlatohnědé, občas mají zelené, nebo žluté skvrnky. Tento typ by neměl volit mdlé odstíny a studené barvy.

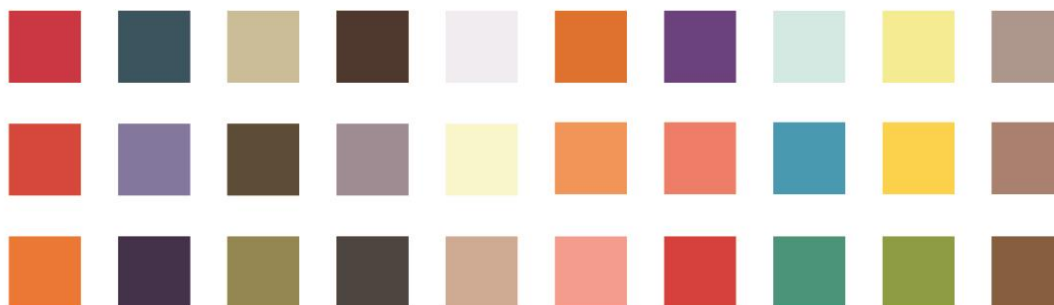
4.3.3.1.2 Tmavý – studený

Barva vlasů má ebenový tón pleť je porcelánová nebo olivová nebo černá s nepatrně namodralým podtónem. Oči jsou ebenové nebo tmavohnědé. Nevhodné jsou barvy se silným žlutým podtónem a vysloveně teplé barvy.

4.3.3.1 Teplý typ

Teplý typ má nejčastěji načervenalé vlasy v plavém odstínu až po kaštanový, oči jsou zelené, hnědé nebo modré. Řasy jsou načervenalé nebo plavé a barva pleti je porcelánová často s pihami, neb tmavší a zlatavá.

4.3.3.1.1 Teplý – jemný

Barva vlasů u tohoto typu je kaštanová, pleť má výrazný teplý odstín a oči jsou hnědé nebo topasové. Tomuto barevnému typu sluší syté odstíny více než bledé.

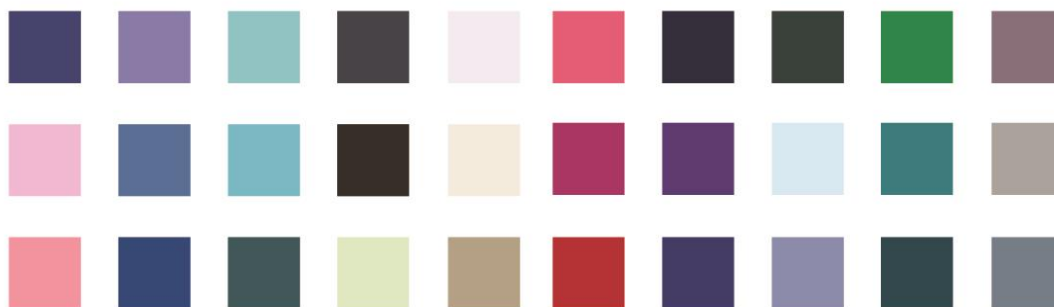
4.3.3.1.2 Teplý – kontrastní

Vlasy tohoto typu jsou zázvorové nebo plavé s narudlými záblesky. Pleť je porcelánová a velmi citlivá na sluneční záření, oči jsou zelené nebo jasně modré. Tomuto typu naopak sluší více bledé, než syté odstíny.

4.3.3.1 Studený typ

Jeho vlasy jsou našedlé a mají tmavě hnědý až plavý odstín, nebo jsou šedé až bílé. Oči bývají modré, zelené, šedé nebo jasně hnědé. Pleť má růžový podtón. Černošky mají nepatrně namodralý nádech pleti.

4.3.3.1.1 Studený – jemný

Pleť má jemný odstín a vlasy popelavý nádech a oči jsou modré, nebo zelené. Lepší jsou jemné než syté odstíny barev.

4.3.3.1.2 Studený – kontrastní

Pokud má tento typ šedé vlasy tak jsou spíše stříbrné, nebo popelavé, pleť je zářivá a oči jsou tmavě modré, zelené nebo čistě hnědé. Doplnkovými barvami by měly být ty, které hlavní barevné škále dodají jas.

4.3.3.1 Kontrastní typ

Má tmavé vlasy, zářivé oči, které jsou nejvýraznějším rysem obličeje a často jsou modré, zelené nebo topasové. Pokud je pleť tmavá je velmi výrazný kontrast mezi bělmem a duhovkou, obočí i řasy jsou tmavé, pleť má libovolný odstín.

4.3.3.1.1 Kontrastní – teplý

Barva vlasů má teplé odlesky a pleť má občas pihy a teplý zlatavý podtón. Oči jsou jasné, zářivé a mají modrou, jasně zelenou, nebo topasovou barvu. Doplnkové barvy by měly mít teplý podtón a měly by mezi nimi být světlé odstíny.

4.3.3.1.2 Kontrastní – studený

Vlasy jsou lehce ebenové, oči tmavě zelené, modré nebo čistě hnědé. Plet' je narůžovělá, pokud je tmavá, tak má studený podtón. Zvolené barvy by měly být chladné a spíše tmavé.

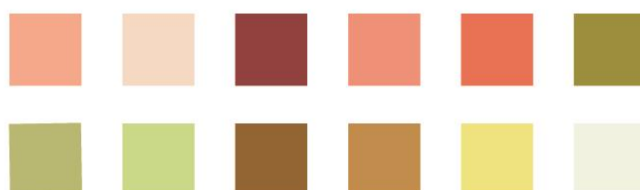
4.3.3.1 Jemný typ

Tento typ disponuje nejčastěji tmavě plavými tzv. myšími vlasy, nebo světle hnědými. Jeho oči jsou modré, hnědé, oříškové nebo zelené a jsou v tlumených a jemných barvách. Obočí a řasy mohou být jak světlé, tak tmavé. Kontrast mezi barvou pleti, vlasů a očí je minimální.

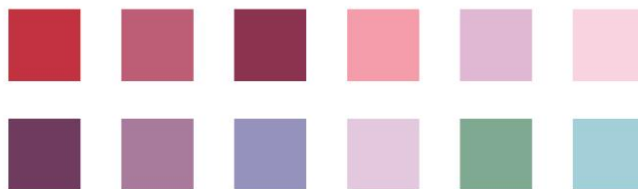
4.3.3.1.1 Jemný – teplý

Vlasy jsou zlatě plavé, nebo světle či tmavě hnědé. Na pleti se občas vyskytují pihy a její podtón je zlatavý, oči jsou mechové, oříškové nebo jemně hnědé. Vhodné barvy by měly mít vždy teplý podtón.

4.3.3.1.2 Jemný – studený

Pleť tohoto typu je narůžovělá s náchylností k červenání. Vlasy jsou popelavé, nebo studeně hnědé a oči šedé, kouřově modré nebo zelené. Nejvhodnější barvy jsou vždy studené a tmavé.

4.1 Ideální velikost brýlových obrub

Najít ideální velikost bych přirovnala k hledání správných bot, nebo velikosti podprsenky, brýle musí správně sedět, aby nikde netlačily, a zároveň musí korespondovat se vzhledem nositele, případně jej doplňovat. Měly by vyzdvihovat přednosti a potlačit nedostatky. Ideální rozměry by se daly rozdělit do tří důležitých bodů. Velikost brýlového středu, šířka a umístění nosníku a délka straníc.

4.1.1 Brýlový střed - rozměry

Je tím nejdůležitějším faktorem, co se designu brýlí týče. Správná velikost rámu by měla korespondovat se středem vašich pupil (zornic). Střed šířky čoček (poloměr) by měl přibližně protínat střed pupil. Pokud je rám moc široký, tak vaše oči vypadají zbytečně blízko sebe, a pokud je naopak profil rámu moc úzký, bude váš obličej působit příliš široce. Úzký profil je takový, jehož rozměrový rozptyl očnic se pohybuje někde mezi 40 až 50 mm. Je vhodný hlavně pro útlé obličej. Rozptyl očnic u středního profilu se pohybuje mezi 48-53 mm. Je nejvhodnější pro běžné typy obličejů. Široké profily mají rozptyl očnic od 52 mm a výše, jsou vhodné pro poměrně široké obličej.

4.1.2 Nosník - šířka a umístění

Šířka nosníku je dalším, neméně důležitým faktorem při výběru správných brýlových obrub. Velikost nosníku se měří jako vzdálenost mezi částí obruby (čoček) u kořene nosu. Pokud

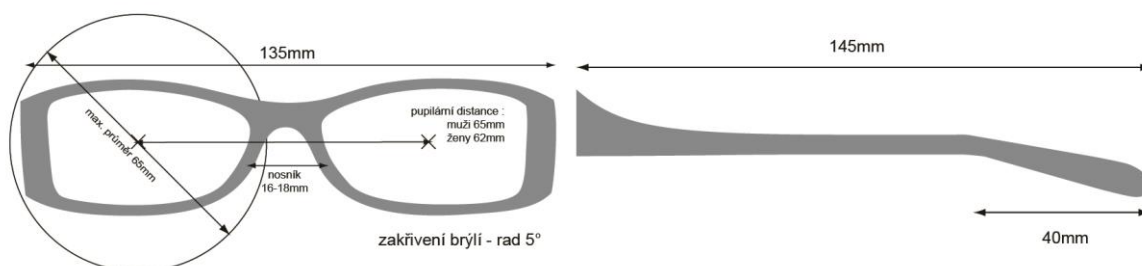
má člověk úzký rozměr u kořene nosu, nebo oči posazené blízko u sebe, je pro něj vhodný rozměr mezi 15-18 mm, pokud je rozměr šířky u kořene nosu větší a oči jsou vzdáleny daleko od sebe, je vhodnější nosník o velikosti 18-22 mm. Průměrně jsou nosníky zhotovovány ve velikosti 18 mm. Umístění nosníku je taktéž důležité. Jde o umístění nosníku vůči horní části obruby. Pokud je kořen nosu umístěn na úrovni pupil, je lepší volit obruby s nosníkem, která je ve stejné výšce, jako horní částí obruby. Pokud je kořen nosu umístěn pod úrovní pupil, je lepší zvolit obruby s níže posazeným nosníkem, než je horní linie obruby.

4.1.3 Délka straníc

Posledním důležitým číslem je délka straníc. Její rozměry se pohybují mezi 135-150 mm ale nejčastěji je kolem 145 mm. U acetátových obrub je důležitá dostatečná délka, aby brýle seděly dobře horizontálně a nemusely se ohýbat až moc za ucho.

4.1.4 Pupilární distance

Je rozměr mezi pupilami (čočkami) udávaný v milimetrech. Tento údaj je nepostradatelný pro centrování brýlových čoček. Měří se zejména PDMěřítkem.

Obrázek 48. Rozměry brýlových obrub

Zdroj: Archiv autora

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

5 KONCEPT PROJEKTU

Na začátku projektu jsem o tématu měla úplně jiné představy a to proto, že jsem téma dioptrických brýlí neuchopila poprvé. V dřívějších pracích jsem se snažila postupovat úplně jinou cestou, snažila jsem se najít jedny tzv. univerzální brýle. Postupně jsem ale při konzultacích zjistila, že je to v podstatě nemožné, jelikož každý obličej i osobnost jsou jedinečné a dioptrické brýle jsou pro uživatele, kteří je denně nosí, velmi osobní záležitostí. Proto jsem se svou prací snažila pojmout jinak a zaměřila ji na konkrétní osobnosti.

Při mé práci mne velmi inspiroval koncept nového Google telefonu. Krátce jej nastíním. Jde o to, že mobil bude mít základní desku, na kterou se budou jednotlivé díly přikládat, a uživatel si bude moci nastavit mobil dle svých priorit. Někdo potřebuje výkonnější fotoaparát, starší občané pak silnější reproduktory či baterii. Pokud se některá část porouchá, je jednodušší ji zase vyměnit a nemusí se kvůli tomu pořizovat nový přístroj.

Tento koncept se mi zalíbil a přemýšlela jsem, zda by něco takového nešlo aplikovat i na brýle. Každému zákazníkovi by se vyrobily jeho brýle přímo na míru. Digitální údaje o produktu by se uložily a zákazník by mohl kdykoliv přijít a nechat si brýle vytisknout například v jiné barvě. Nebo pokud by se mu stalo něco například jen se stěžejkou, nebyl by problém ji hned opravit. Zákazník také mění svůj vkus a není problém brýle dle tohoto vkusu upravit. S přibývajícím věkem se nemění jen preference, statut ale také fyziognomie člověka. Obličej ochabuje a chrupavky (nos a uši) rostou. Proto je možné brýle opět přetvářet a upravovat. Slábne i zrak a zvětšují se dioptrie, a tím také brýlové čočky. Není pak nic jednoduššího, než vytisknout nový, zesílený rám.

Vybrala jsem si proto několik různých osobností, s nimiž jsem na projektu pracovala.

6 POSTUP PRÁCE

V této části nastíním postup práce, který jsem si stanovila. V další části pak budu zpracovávat jednotlivý přístup k mnou zvoleným osobám.

6.1 Výběr osob

Již delší dobu jsem přemýšlela, že chci navrhnout dioptrické brýle pro konkrétní lidi.

Nakonec jsem vybrala sedm lidí včetně sebe samé, takže se výsledný počet objektů se ustálil na osm. Tři ženy a pět mužů. Muži jsou v převaze a to proto, že mém okolí nosí brýle spíše oni.

Věkový rozptyl byl mezi 20 až 29 lety. Vybrala jsem si lidi, které znám několik let, ale i ty, které znám poměrně krátce.

Nejdřív jsem se o nich chtěla něco dozvědět, a proto jsem sestavila jednoduchý dotazník, který mi měl pomoci zjistit jejich preference a také asociace, které by mne samotnou vůbec nenapadly.

6.2 Dotazník

K projektu jsem vymyslela dotazník, který se skládal celkem z 21 otázek. Z toho tři byly kreslicí a 18 psacích.

1. Jakou dioptrickou vadu máš? (krátkozrakost, dalekozrakost, astigmatismus, jiné...)
2. Jak často nosíš brýle?
3. Kolik dioptrií máš?
4. V kolika letech si musel poprvé začít nosit brýle, jaké byly tvoje reakce, případné sžití se s nimi?
5. Když se řekne slovo brýle, co se ti vybaví, cokoliv, jakákoliv asociace, slovo, nálada apod.?
6. Proč preferuješ brýle, případně čočky, nebo si nejraděj bez nich?
7. Když si nasadíš brýle, cítíš se jinak, jestli ano, tak proč?
8. Jak se naopak cítíš bez brýlí?
9. Omezují tě brýle v něčem? Jestli ano, tak v čem?
10. Jaké jsou tvoje vysněné brýle?
11. Jaký typ brýlí preferuješ, a proč? (plastové, kovové, bez obrouček)
12. Myslíš, si že brýle ovlivňují to, jak tě vnímají ostatní?

13. Jaký tvar brýlí myslíš, že ti nejvíc sedí? Pokud možno nakresli jej?
14. Pokud nosíš brýle dlouhodoběji, pozoruješ nějaký vývoj v tom, jaké si vybíráš?
Móda, barvy, tvary?
15. Kdo je pro tebe taková brýlová ikona a proč?
16. Když si vybíráš nové brýle, jak postupuješ, a co je pro tebe důležitým parametrem?
17. Vidiš, vnímáš nějaký rozdíl mezi dioptrickými a slunečními brýlemi?
18. Jak bys popsal svůj módní styl? Popřípadě jaký se ti líbí?
19. Napiš něco o sobě, jaký seš, co máš rád, jaká hudba, móda tě baví, co tě ovlivňuje atd.? Řadíš se do nějaké skupiny?
20. Jaký si myslíš, že jsi typ obličejů?
21. Nakresli, jaké si myslíš, že se hodí brýle k jakému obličejů, především k tomu tvému?

6.3 Oblíbené předměty

V další fázi jsem mé objekty poprosila, aby vyfotili 5-10 svých oblíbených předmětů a krátce popsali, proč je vybrali a jaký k nim mají osobní vztah.

Tím jsem chtěla zjistit, jak silnou mají vazbu na předměty, dozvědět se o nich více. Z vyfocených předmětů je také možné vyvodit, jaké mají rádi tvary a barvy.

Přiložené texty jsem nechala bez úprav, jak mi byly poslány, takže některým chybí interpunkce a jsou ve Slovenštině. Ke každému pak přidávám svůj komentář. Samozřejmě s přihlédnutím k osobním zkušenostem i k pozorovaným jedincům.

6.4 Focení

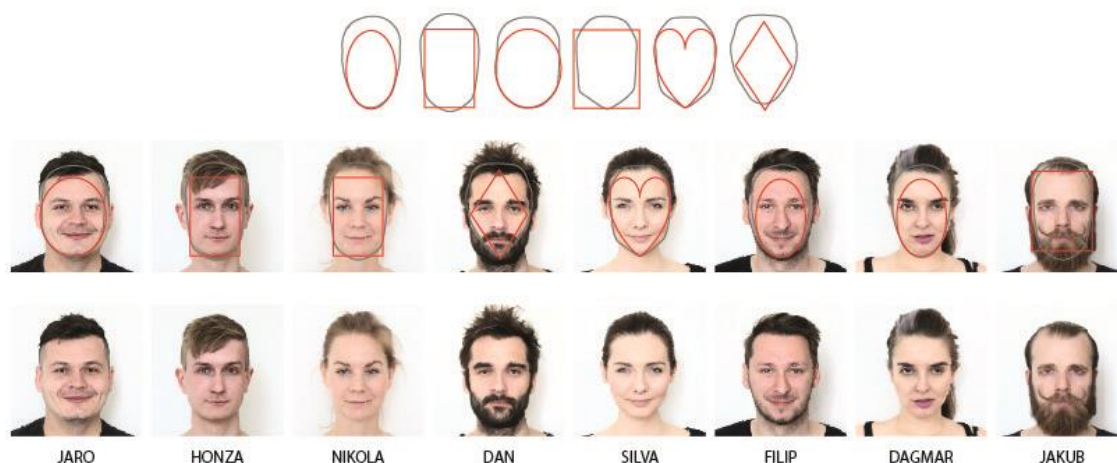
Pro svůj projekt jsem potřebovala nějakým způsobem zaznamenat tváře, proto jsem zvolila fotografii. Nejvhodnější by však byla kombinace 3D scanningu a fotografie.

Objekty byly foceny u bílé zdi a to z ánfasu, z obou profilů a poloprofilu. V některých případech se však nepovedlo vyfotografovat úplný ánfas. Protože modelové se často pohybovali, a ne každý má rovný postoj. Pro příští focení bych volila pozadí s měřidlem, nebo by bylo vhodné hlavu zafixovat do konstantní polohy.

6.5 Stanovení tvaru tváře

Určovat tvar obličejů je celkem obtížná úloha a častokrát jsou některé tvary těžko rozlišitelné. Pro rozlišení a určení tvaru obličejů jsem zvolila program Adobe Illustrator, v němž

jsem nejprve obličej obkreslila, a poté jej přisuzovala k jednotlivým typům. Pro tento krok jsem pak vytvořila i vlastní infografiku.

Obrázek 49. Infografika

6.6 Počáteční návrhy

Jelikož se moje práce zaměřuje na lidské obličej, i při skicování jsem na ně musela brát zřetel. Vytiskla jsem si proto na papír černobílé portréty svých objektů. Černobílé proto, že barevnou tiskárnu nevládním, nakonec se ale tato varianta jevila i jako lepší, protože jsem se pak primárně více soustředila na samotný tvar obličej. Měla jsem je vytištěné jak v menší verzi (4 obličej na jednu A4) nebo ve větší 2 obličej. Na obrázcích to bohužel při přenosu do počítače není zcela viditelné, ale brala jsem v potaz linie obličej, jako je linie obočí, vodorovná linka protnutá středem pupil, linie spojující hranku nosu a obočí, nebo také linie spojující uši. Samozřejmě jsem nezapomněla i na svislou linku rozdělující obličej, vedenou skrz střed čela, přes nos, rty, až po střed brady.

Snažila jsem se brát na zřetel i tvar obličej a to jakým způsobem působí. Pokud působí tvrdě, snažila jsem se ho zjemnit, či naopak ještě více podpořit jeho tvrdost. Zkoušela jsem různé tvary, abych se přesvědčila, že některé jsou vhodné, jiné méně a některé vůbec.

Tyto kresby jsem pak konzultovala s více lidmi, a poté vybrala několik nejlepších.

Kreslila jsem záměrně jen tvar brýlového středu, který je při nošení brýlí tím nejdůležitějším.

Pozoruji také výrazný rozdíl mezi brýlovým středem u dioptrických a slunečních brýlí. U druhých jmenovaných si můžeme dovést daleko výraznější tvary. Můžou být i mnohem

masivnější. I barvy mohou být potrhlejší. Čím to je? Je to použitím brýlových čoček (skel). Jelikož nejsou transparentní, ale jsou většinou hnědá, nebo velmi tmavá, až černá. Pak se brýle stávají zásadním, klíčovým a dominantním prvkem. Častokrát mohou být také tím nejdůležitějším prvkem, který potlačí všechny ostatní rysy v obličeji. Některé pak i často ztrácí svou primární funkci ochrany před slunečním zářením a stávají se spíše doplňkem nebo uměleckým objektem. Oproti tomu brýle dioptrické musí v první řadě plnit svůj prvotní účel, tzn. být zdravotní pomůckou. Víc než kdekoliv jinde zde platí funkcionalistické heslo: forma následuje funkci.

Obrázek 51. Ukázka části počátečních návrhů

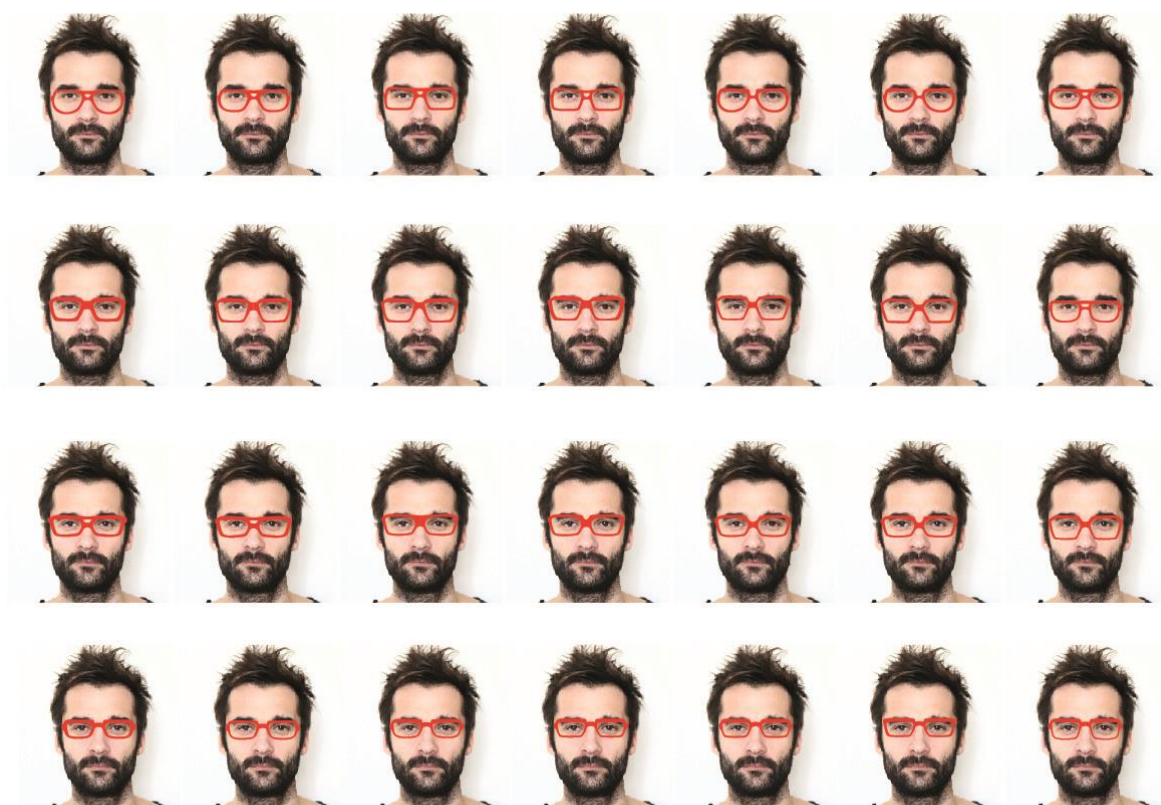

Obrázek 50. Ukázka kreseb

6.7 Rozkreslování v AI

Vybrané tvary jsem dále překreslovala do digitální podoby. Jako kreslicí barvu jsem zvolila červenou a to proto, že dobře vynikne, a je na obličejích velmi dobře viditelná. Při tvarování jsem přihlížela samozřejmě k věcem, které jsem se o uživateliích dozvěděla. Motivy jsem dále rozpracovávala, hrála si s detaily a křivkami. Z těchto motivů jsem pak po konzultacích vybrala několik dalších, které jsem dále rozvíjela. Z těchto jsem pak společně s tím, pro koho jsou brýle navrhovány, vybrala jeden finální.

Když jsem měla rozkreslen brýlový střed, zaměřila jsem se na stranice. Chtěla jsem, aby nějak tvarově korespondovaly a vytvářely ucelený dojem, zároveň však byly funkční. Také jsem se snažila odrazit osobnosti těch, pro které byly navrhovány.

6.8 Převedení do 3D a renderování

Po těchto krocích jsem začala objekty převádět do 3D programu Rhinoceros. Bohužel tento program dělá občas u organičtějších předmětů neplechu a musí se v něm dělat určité kompromisy. Barevnost renderování byla také omezenější, protože jsem chtěla výsledné rendery aplikovat na obličej.

Z výsledných produktů jsem pak vybrala několik, z nichž se pak udělají pomocí 3D tisku modely, které by se měly přibližovat mojí konceptuální vizi. Pro ni ale bohužel zatím nemám finanční prostředky ani dostupné technologie. Tyto technologie však již existují a je jen otázkou času, než se stanou dostupnými.

7 PROJEKTOVÝ PŘÍSTUP K JEDNOTLIVÝM OSOBÁM

7.1 Jaro

Jarovi je 27 a je to můj kamarád a zároveň nadřízený v práci. Jeho vada je krátkozrakost, ale poměrně nízká, má na každém oku cca půl dioptrie. Brýle nosí jen při řízení a sledování televize, a je to do jisté míry proto, že se za ty současné stydí. Jaro je tmavý a studený typ a sluší mu především syté barvy. Jeho obličej má tvar kruhu bez pevnějších linií, proto jsem se snažila navrhnout a vybrat takové brýle, které by mu dávaly jasnější linie a nějaký řád.

Obrázek 52. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější

Obrázek 53. Výsledný vybraný návrh - Jaro

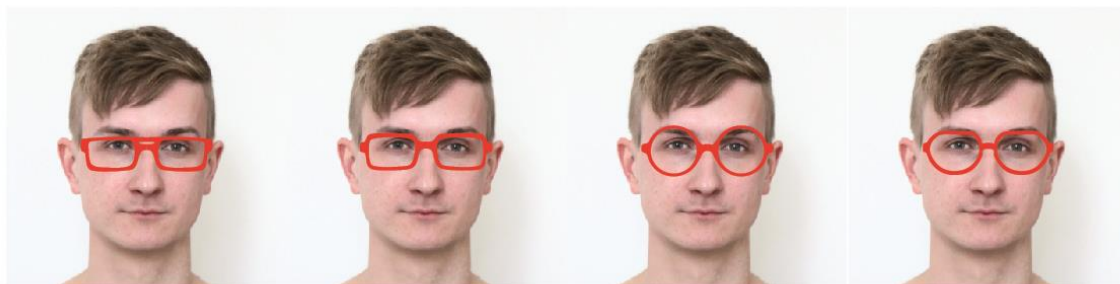
Obrázek 54. Oblíbené předměty - Jaro

1. *pri dobrej knizke clovek vzdy na chvilku zabudne na realitu, a Maly princ je knizka, ktora ma mnoho naucila...*
2. *salka kavy mi pomaha uvolnit sa, dat sa trosku dokopy, a tiez vie povzbudit...ked mam chut vypadnut z denneho kolotoca sadnem si niekde na kaficko, vypnem hlavu a svet je krajsi...:-) dobra kava robi zazraky! :-)*
3. *dobry parfem je zaklad dna, vecera! s nim sa citim isto, niekedy trosku sebavedome, niekedy mozno sexy...a taky by dnes mal byt kazdy mlady clovek! :-)*
4. *slnecne okuliare pre mna znamenaju dlhe slnecne dni...a co mozem chciet viac ked milujem leto?!?! takže zboznujem dni, kedy okuliare vytahujem po zime a nemusim sychrave dni jesene...ale vzdy po zime pride jar, takže hura okuliare na nos!!! :-)*
5. *pan Abi! moj maly mily tvor. Tvor, o ktoreho sa staram, zviera ktore ma miluje, potrebuje, je na mne zavisly...ja na nom to tiez...! :-) kazdy kto ma zviera vie, o com hovorim...ten pocit, led clovek pride domov po narocnom dni, nic sa mu nechce, len sediet, pripadne lezat a vtedy pride on a bez kecov si na mna lahne...! Milujem! :-))*

Když jsem se zamyslela nad předměty, které Jaro nafotil a jeho komentáři, tak mne napadlo, že jsou to vlastně předměty, které nějak působí na smysly. Nikde nepopisuje vzhled předmětů. Když vyfotí hrnek, nepopisuje onen samotný předmět, ale spíše jeho obsah. To samé když píše o parfému, nebo o knize. Nezaměřuje se na formu, ale spíše na počitek. Je to hodně emotivní a pocitový člověk. Nejdůležitější je pro něj osobní feeling z věcí. Ne nadarmo mají všechny předměty ty nejzákladnější a nejtypičtější tvary. To je pro mne závěr, a jediná společná věc, kterou jsem u daných předmětů vyzorovala.

7.2 Honza

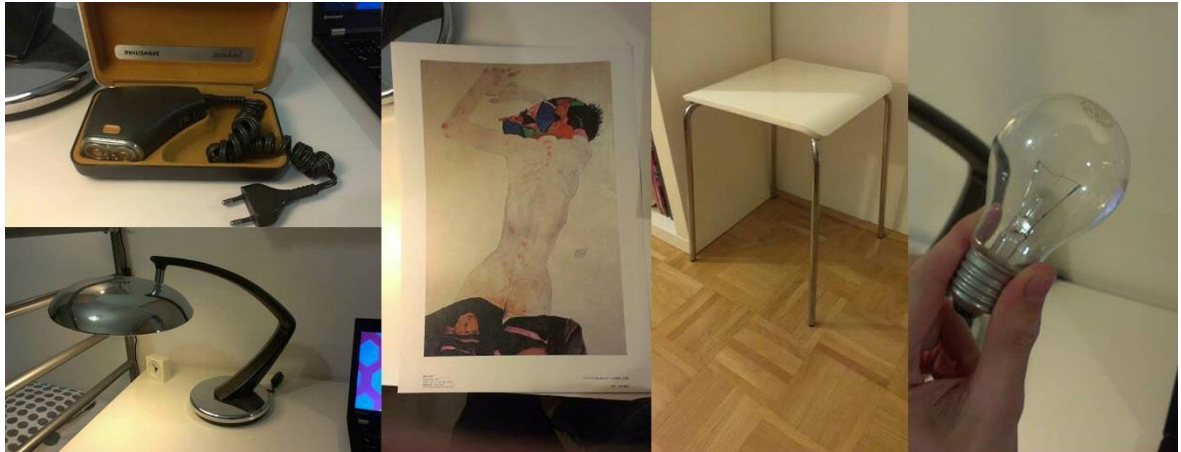
Honza je třiatřicetiletý student fyziky na Matfyz a seznámila jsem se s ním loňskou zimu na jednom koncertě. Je to je den z mála původních Pražáků co znám. Je na něm silně patrný vliv jeho ročního života ve Vídni, kde bydlel se svým tehdejším rakouským partnerem. Je to každodenní uživatel dioptrických brýlí a má vadu krátkozrakosti s poměrně nižšími dioptriemi (-1.25 a -0.5). Co se týče návrhů brýlí, snažila jsem se ze začátku lehce odrazit jeho studium, a proto jsem volila tvary vycházející z geometrie. Tvary brýlí však nesměly být moc ostré, aby zbytečně nepodtrhovaly hranatost Honzova obličeje. Jako výsledný tvar jsem chtěla zvolit brýle kruhového typu, avšak Honza se více nadchnul pro tvar z tohoto typu vycházející, který byl také v posledním okruhu výběru. Co se barevnosti týče, zařadila bych Honzu do světlého a studeného typu, takže mu budou rovněž vyhovovat všechny barvy se studeným podtónem. Sluší mu studené šedé, nebo hnědé barvy, jako další variantu bych volila námořnickou modř.

Obrázek 55. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější

Obrázek 56. Výsledný vybraný návrh - Honza

Obrázek 57. Oblíbené předměty - Honza

Ta lampa se mi moc libí, protože je to čistý, elegantní, nadčasový, asertivní (možná trochu agresivní) design. Mam rad věci bez potisku, bez přílišného množství barev a tohle je jedna z nich. Dal mi ji můj první přítel v životě k vánocům. A když se na ni dívám, tak si sice nevzpomínám na něj, ale vzpomínám na to, jaký jsem byl v té době, když jsem ji dostal. Jak jsem se při tom cítil a jak jsem byl šťastný. A vidím v tom taky to, jak jsem se od té doby změnil. Je to pro mne prostě asi symbol toho, jaký jsem byl o vánocích 2010.

Tu stoličku jsem si koupil, když jsem si zařizoval pokoj před pár lety. A bylo to vlastně poprvé, co jsem si vybíral nějaký nábytek čistě podle sebe a s tím, že si chci nějaký nábytek koupit. Do té doby to bylo vždy, že jsem potřeboval třeba skříň a tak jsem vybral z nějakých, co mi rodiče ukázali, nějakou, co mi přišla pěkná. Tuhle stoličku jsem si koupil (sice v IKEA) sám s tím, že mi prostě přijde nadherna a proto si ji koupím a něco s ní udělám. A ve výsledku se mi do pokoje strasně hodila (dle mého názoru). Líbí se mi opět proto, že to je čistý, nadčasový, elegantní design.

Holící strojek miluju proto, že ho mám po dědovi a vždycky, když ho vidím, tak si na něj vzpomenu. Na to, jak jsem byl malý a na chate jsem viděl, jak se jím holi. Taky si vzpomenu na to, jak jsem se celý Erasmus ve Vídni tímhle strojkem holil. V naší tamní starý hipster koupelne ve starém baráku. Zároveň mi přijde jako strasně vkusný a (opět) nadčasový. Ta žlutá (nebočotoje) barva je super odstín, ten tvar dle mého obstojí i v dnešní době.

Ten obraz je fotka obrazu od Egona Schieleho. Mam ho moc rad, protože mam rad Schieleho a vždy si vzpomenu, jak jsem se všema návštěvami, co za mnou přijely do Vídně, zasel

do Leopold Muzea v Museumsquartier na jeho největší sbírku. Miluju barvy toho obrazu, miluju papír, na kterém je to natísteny, miluju, že je to sice starší obraz, ale rve to "buzní estetika".

Ta žárovka je obyčejná žárovka, co mám v pokoji vystavenou na polici. Miluju ji proto, že je to zase věc s krásným tvarem, příklad největší technicky ikony s obřím technickým významem, která mi zároveň přijde jako nádherná jenom svým vzhledem. Proč ji mám rád úplně asi nevím. Rád se na ni dívám, přijde mi krásná a přijde mi jako super příklad toho, jak by to mělo ve světě fungovat. Funkční věc, která i skvele vypadá.

Honza je milovník čistých tvarů. Popisuje i struktury věcí, jako například i fotky obrazu Egona Schieleho, nebo barvy v případě holicího stojku. Je na něm také patrný vliv pro pořádek a jistý řád a jisté působení jeho studia na fyziky na Matfyzu (žárovka).

7.3 Nikola

Nikole je 27 a pracuje jako PR, spolupracovala například na SIGNAL festivalu. Nikola působí lehce rozdvojeně, v civilu je to žena, která působí lehce chladně a vyznává minimalistický styl, ale pokud zazní její oblíbená hudba, stává se z ní Diva plná emocí. V brýlích se necítí úplně sama sebou, někdy přímo hloupě, jak zmínila v dotazníku. Myslím, že je to tím, že ještě nenašla ten správný typ. Proto je často nenosí, ale myslí si, že se její zrak zhoršuje. Co se týče tvaru obličeje, má ho Nikola lehce hranatý, proto je vhodné zdělat jej křivkami. Co se barevnosti týče, je určitě světlý typ, ale její barevný podtón není jasně stanovitelný, ale je spíše do studena. Sluší jí jemné barvy a tlumené barvy.

Obrázek 58. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější

Obrázek 60. Výsledný vybraný návrh - Nikola

Obrázek 59. Oblíbené předměty - Nikola

1. *Písmeno N jsem já. Je to symbol mého já ve všech podobách.*

2. *Vinyl Donna Summer symbolizuje hned několik pro mě důležitých věcí.*

- *je to vinyl - symbolizuje pro mě Hip hopovou kulturu a bboying, který mě v životě hodně ovlivnil.*

- *je to vinyl disco music (disco 70. let), která mě obrovsky ovlivnila, dodává mi energii a sílu a našla jsem se v ní.*

- *disco music dala vzniknout v 70. letech v Los Angeles tanečnímu stylu waack dance, který tančím a učím, a který v posledních 4 letech absolutně obrátil moje vidění sama sebe*

- je to Donna Summer - disco diva. DIVA je pro mě žena, kterou charakterizují tato slova - krása, elegance, moudrost, svůdnost, pokora, zdravé sebevědomí, vnitřní síla, charisma, vyrovnanost.

3. iPhone, můj největší pomocník. Nikdy mě nenechá ve štychu.

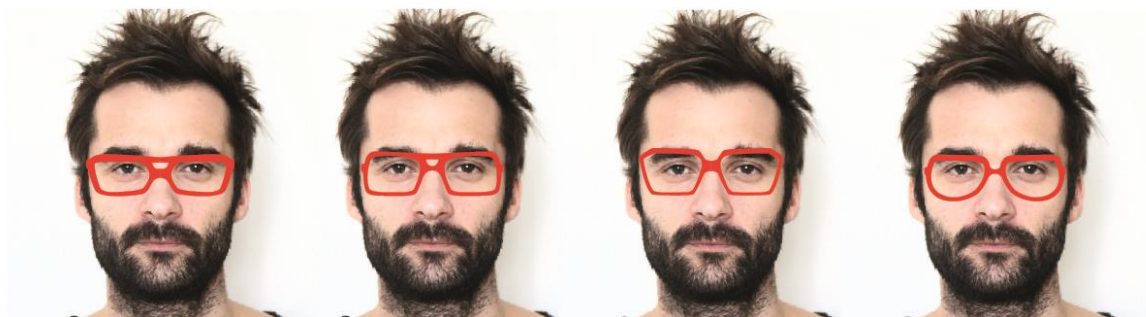
4. Jeden z mých parfémů. "A woman who doesn't wear perfume has no future" (Coco Chanel)

5. Je to jeden z mých andělů, ve které věřím.

Nikola je velmi sebevědomá a silná žena a i všechny vybrané předměty, s tím souvisí. Tuto sílu můžeme pozorovat i v tom, že všechny předměty buďto pravoúhlé, nebo mají ostré úhly. Několikrát také popisuje nějakým způsobem ženskost (vinyl, parfém). Co se týče barevnosti, objekty mají výrazné a syté barvy. Je zajímavé, že stejně jako Silvie zvolila počáteční písmeno svého jména.

7.4 Dan

Danovi je 29 let a znám ho zhruba rok. Je grafickým designérem na volné noze, a jelikož nechce pracovat v reklamní agentuře, přivydělává si občas jako barman v kavárně. V průběhu mého projektu odjel nečekaně na pracovní stáž do Záhřebu, takže konzultace probíhaly online. Dan nemá moc v oblibě brýle, nejraději by je nenosil, což je chyba, protože on je přímo brýlový typ. Může za to také fakt, že je kontrastní barevný typ se studeným podtónem. Kontrastní typy snesou i výraznější obruby. Navíc má i diamantový tvar obličeje, který se ideálně vyvažuje právě brýlemi.

Obrázek 61. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější

Obrázek 63. Výsledný vybraný návrh - Dan

Obrázek 62. Oblíbené předměty - Dan

- 1/ *Můj počítač, moje pracovní stanice, bez které bych se v mém oboru neobešel.*
- 2/ *Letáky z různých akcí, které sbírám, protože se mi prostě líbí a jednak jsou i zdrojem mé inspirace.*
- 3/ *Taška do bazénu. Rád chodím plavat a nelíbilo by se mi, kdybych s sebou tahal tašku z Lidlu :).*
- 4/ *Moc chytrá a moc pěkná knížka o grafickém designu.*
- 5/ *Vzorník barev. Další věc, bez které bych se pracovně neobešel. Když ho vidím na stole, rozložený vedle mé ruky, připadám si hodně profesionálně a toužím, aby mě s ním někdo zahlídl. :).*

Co se týče Dana, tak všechny předměty, jím vybrané jsou hranaté. I rozložení taška má pak tvar papíru. Je na něm silně znát povolání grafika, kterým je. Věci jsou minimalisticky pojaté, v jednoduchých barvách, a dominují výrazné plochy.

7.5 Silvie

Silvii je čerstvých 26 let a pochází ze Slovenska, ale je poloviční Němka. V současné době se věnuje Fashion stylingu a je spoluzakladatelkou a redaktorkou serveru Fashion Map. Silvu znám cca 2 roky. Co se stylu a vkusu týče, je Silva proměnlivá jak počasí. Často střídá barvy vlasů a nosí věci dle posledních trendů. Myslím si, že nemá ještě úplně jasnou představu o něm a není plně vyhraněná. Pozitivní na tom je, že se nebojí experimentovat. Silvie si v dotazníku posteskla, že ji žádné brýle nesluší, ale spíše sahá po nevhodných typech obrouček. Protože její obličej je přímo ideální na dioptrická skla. Silvie má srdcový tvar obličeje a sluší jí i velmi výrazné a výstřední tvary. Nejlépe však působí v klasických obroučkách nebo brýlích kočičího typu. Silva je Jemný s studený typ, proto jí sluší barvy se studeným podtónem.

Obrázek 65. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější

Obrázek 64. Výsledný vybraný návrh - Silvie

Obrázek 66. Oblíbené předměty - Silvie

casopis I-D milujem lebo sa mi paci ich koncept, skvele fotografie a aj texty, je to independent magazin s tradiciou ale zaroven ma v sebe akusi pridanu hodnotu, ukryty maly joke s mrkanim/ resp. zatvorenym jednym okom, ktory ma nikdy neomrzi. Su v nom aj skvele fotky, takže je to nekonecny prisun inspiracie.

Pismeno S odkazuje na moje meno, mozno preto, ze som sebestredny clovek, alebo preto, ze skutocne verim, ze S je jedno z najkrajších písmen. Paci sa mi ako dekoracia do bytu. Sviecku- cerveny palec mam z Ceskeho Krumlova a pripomina mi obdobie, kedy som bola neskutocne stastna.

Listok z koncertu Hurts mam odlozeny preto, lebo som ich videla uz 5 krat a je to moja obľubena kapela.

Zmyslove vnimanie je pre cloveka tak prirodzene. Vonavka burberry je pre mna typicka a nejakym sposobom dotvara moju identitu.

Som clovek, krotly miluje rozne sperky, privesky a doplnky, takže malokedy ma uvidia moji blizky a znamy bez nich.

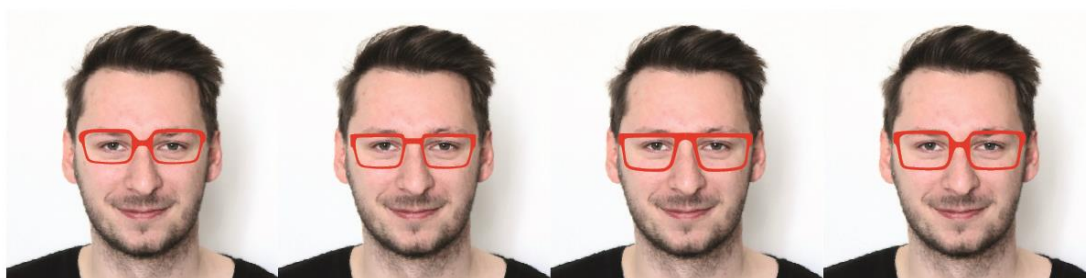
Topanocka Vivienne Westwood/ Melissa bola kedysi prva polodesignova vec, ktoru som si kedy kupila za vlastne peniaze. Je vystredna a zaroven nenapadna. Toto spojenie ma bavi nielen na veciach ale aj na ludoch.

Silvia je velmi výstřední člověk, který se nebojí trhlejších věcí a má ráda lehce naddimenzované předměty. Obrovské písmeno S nebo velký palec. I koule na botě je velká. V životě jí velmi ovlivňuje hudba a móda.

7.6 Filip

Filip je osoba, kterou znám nejkratší dobu. V podstatě se známe velmi málo. Je mu 20 let a studuje žurnalistiku v Olomouci. Jeho oční vada je krátkozrakost a na každém oku má dvě dioptrie. Brýle dokonce definují jeho sty, jak sám uvádí.

Filipův tvar obličeje je celkem proměnlivý, pohybuje se lehce mezi obdélníkem a kvádrem a je to jemný studený barevný typ.

Obrázek 67. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější

Obrázek 68. Výsledný vybraný návrh - Filip

Obrázek 69. Oblíbené předměty - Filip

Budík - Tento budík mě ráno sice nebudí, ale je to jediný ukazatel času v mém pokoji.

Zapalovač - Ač jsem nekuřák, rád u sebe mívám nějaký zapalovač. Tento je jeden z oblíbených.

Klobouk - Během dospívání mě málokdo viděl bez klobouku, asi se k tomu vrátím, tenhle mě očaroval.

MP4 - Bez hudebního přehrávače nevycházím, jednoznačně nejoblíbenější věc.

Hrnek - Hrníček spolubydličího se mi tak líbil, že už je můj.

Co mohu z fotografovaných předmětů vyvozovat je to, že má Filip v zalíbení v černé barvě (čtyři z pěti přiložených předmětů jsou černé). Také má v oblibě jednoduché a základní tvary, bez přílišných ozdob.

7.7 Dagmar

U svojí osoby je asi těžké vyvozovat něco zcela objektivního a snažit se být nezaujatý, proto přiložím jen svých pět předmětů, dotazník a dále pak návrhy.

Obrázek 70. Oblíbené předměty - Dagmar

Batoh na notebook je můj oblíbený předmět. Má několikero způsobů nošení- lze nosit jako batoh nebo taška, a to dokonce na dva způsoby. Batoh je nepromokavý, kapsa na notebook je ve své vnitřní části opatřena neoprenem. Tento batoh jsem si koupila zhruba před 4 lety na dovolené v Amsterdamu. Dlouho jsem sháněla ideální tašku na notebook, až jsem narazila na tento batoh. Líbí se mi jeho kvalitní zpracování a detaily a oceňuji také to, že

není na první pohled patrné, že je to taška (nebo batoh) na notebook, proto se tolik nebojím, že by mne někdo okradl.

Kožené boty jsou poněkud zvláštní, ale byla to láska na první pohled. Přivezla jsem si je z Berlína. Líbí se mi jejich zvláštní pásková struktura, velmi příjemná kůže na nošení, oceňuji jejich neuvěřitelnou lehkost. Nepatří zrovna mezi „sexy“ obuv, ale cítím se v nich sama sebou.

Loňské léto se mi rozbily hodinky, které jsem měla zhruba pět let, a tak jsem pro ně hledala adekvátní náhradu. Rozhodla jsem se, že je na čase pořídit si dospělejší hodinky (ty předchozí byly lehce pubertální a plastové). Moje požadavky byly, že musí mít čtvercový ciferník (nevím proč, ale nemám v oblibě kulaté) a musí být digitální. Na každých hodinkách mi něco vadilo, a když už se mi líbily, měly odporné logo. Pak jsem narazila na tento model značky Braun. Hodinky mají velmi jemný a vyvážený design, korunovaný právě, oním logem. Vždycky když je nosím tak si vzpomenu na odkaz ulmské školy (i když samozřejmě vím, že tento model není původní).

Tyto plastové řetězové korále jsem dostala letos k narozeninám. Je na nich perfektní, jak jsou lehké a díky černé barvě také velmi dobře kombinovatelné s mým šatníkem a svojí masivností podtrhují každý outfit.

Porcelánový prsten značky SHIT HAPPENS jsem si mohla vybrat za účast na jejich promo kampani. Neberu ho jako prsten, ale spíše jako malý sochařský objekt, proto ho nosím na druhé ruce než hodinky.

Skřipce do vlasů mám ráda pro jejich nadčasový design a jednoduchost.

Kompaktní zrcátko se mi líbí pro svojí jednoduchost a nezníčitelnost. Ne nadarmo se v Ci-mermanovi říká: „Budoucnost patří aluminium“ :).

Nikdy nevyházím bez pečlivě nalakovaných nehtů a tyto dvě barvy jsou moje nejoblíbenější a skvěle korespondují se studeným podtónem mé pleti.

Mám Ráda velké klíčenky, tato je navíc díky karabině multifunkční, můžu si ji připevnit, kam se mi zachce, nebo ji použít jako obranný prostředek =)

Tyto brýle značky Prism London jsem si objednala před pár lety přes internet, s tím, že jsem si je předtím zkoušela ve Photoshopu. Předtím jsem měla několikery brýle, ale nikdy jsem se v nich necítila tak sama sebou, jako právě v těchto. Líbí se mi jejich jednoduchost a materiállová struktura a oceňuji velmi decentní logo na stranici ve tvaru trojúhelníku.

7.8 Jakub

Jakubovi je 27 let a známe se od dob našeho studia na VOŠ. Jakub v současné době pracuje v médiích a zároveň podniká s trojrozměrnými písmeny všemožných materiálů.

Jakub je jeden z mála mužů pěstujících si v dnešní době knír. Má rád pořádek a řád, který je viditelný i na jeho kníru.

Jakub je teplý, ale kontrastní typ. Jeho tvar obličeje se těžko určuje kvůli vousům, ale zařadila jsem ho mezi čtverec. V navržených obroučkách jsem chtěla odrážet jistý řád, ale zároveň zábavu, kterou si s jeho osobou ztotožňuji.

Obrázek 71. Oblíbené předměty - Jakub

Kožená taška - je ze Zary, koupil jsem jí ve slevě za 3 tisíce a mám z ní hroznou radost a rád jí nosím, protože je kvalitní a i kvalitně vypadá.

MacBook Pro - Je můj pracovní nástroj, je pro mě naprostým základem pro práci i pro zábavu, spojení s online světem.

Švýcarský nůž - To je taková připomínka mé skautské minulosti kdy jsem trávil hodně času na výletech a v přírodě. Něco základního pro život v přírodě. Stále si myslím, že jsem mnoho věcí přeci jen nezapomněl a dokázal bych se v přírodě zorientovat a pohybovat lépe než leckdo jiný.

Boty - pěkné kožené polobotky, prostě teď rád nosím takový typ bot.

Platební karta - jeden z nejlepších vynálezů pro život ve městě, používám jí denně.

Červené písmeno - Představuje business kterému se teď věnuji a věřím, že bude fungovat. Proto do něj teď investuji hodně energie a peněz.

Už při prvním pohledu na fotku si člověk všimne, že má Jakub rád jistý řád (uspořádání předmětů). Je to stylař, který si potrpí na kvalitnější věci z dobrých materiálů. Nekoupí si jen tak obyčejný notebook, nebo nůž, jsou pro něj důležité značky. (Zara, Apple, Victorinox až po vlastní brand Typoland). Má cit pro detail (barevné tkaničky u bot), dekorační prvek kolem zipu na tašce.

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo navrhnout dioptrické brýle konkrétním osobám a nastínit budoucí konceptuální řešení.

V první, teoretické části jsem se zaměřila na historii a vývoj brýlí, který mne zaujal, a chtěla bych se této problematice dále věnovat.

Velmi mě bavilo například hledání paralel s populární kulturou a hudbou. Na závěr teoretické části jsem pak zařadila přehled současných značek, který jsem bohužel byla nucena do značné míry selektovat, abych vytvořila adekvátní průřez současnou produkcí.

V druhé, praktické části jsem se seznámila s tradičními materiály pro výrobu nekovových obrub, neboť věřím, že se inovace v této oblasti ubírají zejména směrem 3D technologií a nových, dosud nevyužívaných materiálů.

Prohloubila jsem také své znalosti v rámci barevné typologie a morfologie obličejů, což jsou kritéria pro výběr brýlí zásadní, ale také často podceňovaná a obtížně definovatelná.

V třetí, projektové části jsem si stanovila postup práce, kterého jsem se držela u svého projektu. Šlo o menší experimentální sociologický průzkum, díky kterému jsem se dozvěděla hodně o pozorovaných osobách, a začala si více všímat detailů a souvislostí. Dotazník, který jsem vytvořila, mi poskytnul pro moji práci zásadní údaje a rozšířil mé povědomí o tom, s jakými problémy se potýkají jiní uživatelé brýlí. Účelem projektu praktické části pro mě bylo co nejlépe tvaroslovím jednotlivých brýlí vystihnout osobnosti konkrétních zákazníků, pro které byly navrhovány.

Cenným přínosem pro mě bylo také uvědomování si nutnosti přistoupit na kompromisy a potvrzení mého názoru, že každý člověk má specifické estetické cítění a vnímání světa vůbec.

Pro tuto teoretickou práci jsem si vybrala projekt, který je mi velmi blízký a věřím, že znalosti a zkušenosti získané při jeho realizaci budu nadále uplatňovat ve své další práci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] LIPOW, Moss. *Eyewear*. Köln: Taschen, 2011, 392 s. ISBN 978-383-6525-657.
- [2] PEPIN PRESS. *Spectacles & Sunglasses: (Pepin Press Design Books)*. 2005. ISBN 978-0720613469.
- [3] Historie společnosti Carl Zeiss. [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: http://vision.zeiss.com/about-us/cs_cz/historie-spolecnosti-carl-zeiss.html
- [4] Ray Ban - brýle hollywoodských hvězd. In: [online]. 21. ledna 2013 [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://blog.i-bryle.cz/2013/01/ray-ban-bryle-hollywoodskych-hvezd.html>
- [5] HANDLEY, Neil. *Cult eyewear: The World's Enduring Classics*. London: Merrell, 2011, 192 s. ISBN 978-185-8945-095.
- [6] NAJMAN, Ladislav et al. *Dílenská praxe očního optika*. první. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně, 2001, 124 s. ISBN 80-7013-328-7.
- [7] RUTRLE, Miloš. *Brýlová technika, estetika a přizpůsobování brýlí: učební texty pro oční optiky a oční techniky, optometry a oftalmology*. 1. vyd. Brno: IDVPZ, 2001, 143 s. ISBN 80-701-3347-3.
- [8] *Lidský obličej: vnímání tváře z pohledu kognitivních, behaviorálních a sociálních věd*. Vyd. 1. Editor Vladimír Blažek, Radek Trnka. Praha: Karolinum, 2009, 256 s., [32] s. barev. obr. příl. ISBN 978-802-4615-561.
- [9] HENDERSON, Veronique a Pat HENSHAW. *Jaká barva mi sluší?*. České vyd. 1. Praha: Vašut, 2010, 208 s. ISBN 978-80-7236-689-7.
- [20] HAJDOVÁ, Iveta. *Centrování brýlových čoček*. Bno, 2009. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Mgr. Silvie Petrová.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

atd a tak dále

apod. a tak podobně

např. například

tj. to je

mm milimetr

cca cirka

obr. obrázek

pozn. poznámka

3D trojrozměrný

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. Čtecí kámen.....	10
Obrázek 2. Dřevěné nýtové brýle	11
Obrázek 3. Můstkové brýle.....	12
Obrázek 4. Čelové brýle	13
Obrázek 5. Nůžkové brýle	14
Obrázek 6. Nůžkové brýle z želvoviny.....	14
Obrázek 7. Monokly z 19. století.....	15
Obrázek 8. Skákací lorňon.....	16
Obrázek 9. Ring spectacles	16
Obrázek 10. Skřipce.....	17
Obrázek 11. Bezobrubové brýle	17
Obrázek 12. Pantoskopický úhel	18
Obrázek 13. Marilyn Monroe ve filmu Jak si vzít milionáře.....	22
Obrázek 14. Zamilovaný profesor 1963	23
Obrázek 15. Film Lolita (1962)	23
Obrázek 16. Brýle značky Pierre Marly	24
Obrázek 17. Brýle značky Pierre Marly a Cyclop z filmu X-Men.....	24
Obrázek 18. Oliver Goldsmith – Pyramid a Space Wraps	25
Obrázek 19. Venetian blind sunglasses	25
Obrázek 20. Elton John.....	26
Obrázek 21. Kopie brýlí Elvise Presleyho	27
Obrázek 22. Brýle členkového typu a značky LaFormella.....	27
Obrázek 23. Podnikavá dívka (1988)	28
Obrázek 24. Brýle Boris Becker by Polaroid	29
Obrázek 25. Top Gun (1986).....	29
Obrázek 26. Alain Mikli – Model Dalida	30
Obrázek 27. Brýle Venetian Blinder- Kanye West, Simple Minds a Animotion.....	31
Obrázek 28. Brýle značky Mercura	31
Obrázek 29. Kampaň značky L.A. Eyeworks.....	32
Obrázek 30. Run DMC a brýle CAZAL.....	33
Obrázek 31. Brýle značky Silhouette z roku 1974 a 1992.....	34
Obrázek 32. Brýle Swatch	34

Obrázek 33. MYKITA MYLON PELOT	36
Obrázek 34. KSUBI- Kampaně z roku 2006, 2009, 2010 a 2012	36
Obrázek 35. Brýle značky Cheap Monday	37
Obrázek 36. Brýle KUBORAUM.....	37
Obrázek 37. 3D model značky Protos	38
Obrázek 38. Brýle značky VuerichB	41
Obrázek 39. Cazal 607	41
Obrázek 40. Brýle značky FLEYE	42
Obrázek 41. Brýle Ralph Vaessen	42
Obrázek 42. Karbonové brýle značky FLEYE	47
Obrázek 43. Brýle z umělé hmoty	48
Obrázek 44. Brýlové části.....	48
Obrázek 45. Marquardt mask.....	49
Obrázek 46. Tvary obličejů - ovál, obdélník, kruh, čtverec, srdce, diamant	50
Obrázek 47. Určení správného tvaru obočí	52
Obrázek 48. Rozměry brýlových obrub.....	61
Obrázek 49. Indografika	66
Obrázek 50. Ukázka kreseb	67
Obrázek 51. Ukázka části počátečních návrhů	67
Obrázek 52. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější.....	70
Obrázek 53. Výsledný vybraný návrh - Jaro	70
Obrázek 54. Oblíbené předměty - Jaro	71
Obrázek 55. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější.....	72
Obrázek 56. Výsledný vybraný návrh - Honza.....	72
Obrázek 57. Oblíbené předměty - Honza	73
Obrázek 58. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější.....	74
Obrázek 59. Oblíbené předměty - Nikola	75
Obrázek 60. Výsledný vybraný návrh - Nikola	75
Obrázek 61. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější.....	76
Obrázek 62. Oblíbené předměty - Dan	77
Obrázek 63. Výsledný vybraný návrh - Dan	77
Obrázek 64. Výsledný vybraný návrh - Silvie.....	78
Obrázek 65. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější.....	78

Obrázek 66. Oblíbené předměty - Silvie	79
Obrázek 67. Ukázka návrhů od méně vhodných po vhodnější.....	80
Obrázek 68. Výsledný vybraný návrh - Filip	80
Obrázek 69. Oblíbené předměty - Filip	81
Obrázek 70. Oblíbené předměty - Dagmar	82
Obrázek 71. Oblíbené předměty - Jakub	84

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazníky

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKY

Jméno

JARO ONDRAŠ^U

Věk

27

Jakou dioptrickou vadu máš? (krátkozrakost, dalekozrakost, astigmatismus, jiné...)

KRÁTKOZRAKOST

Jak často nosíš brýle?

ŘÍZENÍ + TELEVIZE

Kolik dioptrií máš?

-0,15 a -0,45

V kolika letech si musel poprvé začít nosit brýle, jaké byly tvoje reakce, případné sžití se s nimi?

V 19. letech, začal jsem nosit brýle v pohodě jelikož 2 bratři
brýle už nosili...:)

Když se řekne slovo brýle, co se ti vybaví, cokoliv, jakákoliv asociace, slovo, nálada apod.?

INTELEKTUÁLNÍ ČLOVĚK

Proč preferuješ brýle, případně čočky, nebo si nejraději bez nich?

JÁ PREFERUJI BRÝLE, BOJÍM SA SI NIEKTO VYKAT
DO KA

Když si nasadíš brýle, cítíš se jinak, jestli ano, tak proč?

JAK KY, NĚKDY OŠKLIVĚ - V MŮJCH BRÝLÍCH A NĚKDY
HEZKY - V BRÝLÍCH KTERÉ NEMAJÍ DIOPTRICKÉ

Jak se naopak cítíš bez brýlí?

DOBŘE

Omezují tě brýle v něčem? Jestli ano, tak v čem?

NE, NEOMEZUNOW

Jaké jsou tvoje vysněné brýle?

HEZE' VERNÉ' RÁMY

Jaký typ brýlí preferuješ, a proč? (plastové, kovové, bez obroučků)

PLASTOVÉ'

Myslíš, si že brýle ovlivňují to, jak tě vnímají ostatní?

URVÍTE DO ISTET MIERA ANO!

Jaký tvar brýlí myslíš, že ti nejvíc sedí? Pokud možno nakresli jej?

Pokud nosíš brýle dlouhodoběji, pozoruješ nějaký vývoj v tom, jaké si vybíráš? Móda, barvy, tvary?

ANO VÝVOJ VIDÍM A JE TO BEŽNÁ!

Kdo je pro tebe taková brýlová ikona a proč?

HLAVNĚ PASTAVA FILMU SINGLEMAN
PROČ? NO V BRÝLÍCH JE SEXY OHDEM BIT AKO ON!

Když si vybíráš nové brýle, jak postupuješ, a co je pro tebe důležitým parametrem?

TVAR A OČI MI PRISTANÚ

Vidíš, vnímáš nějaký rozdíl mezi dioptrickými a slunečními brýlemi?

DIOPTRICKÉ BRÝLE JE POMŮCKA (ZDRAVOTNÁ) SLUNEČNÍ BRÝLE
POUŽÍVA ČLOVĚK V LETĚ...
NO KENÁVIDÍM NO DIOPTRICKÉ BRÝLE S TMAVÝMI SKLAMI 3

Jak bys popsal svůj módní styl? Popřípadě jaký se ti líbí?

HIPSTERSKÝ - SEXUÁLE A TAK

Napiš něco o sobě, jaký seš, co máš rád, jaká hudba, móda tě baví, co tě ovlivňuje atd.? Řadíš se do nějaké skupiny?

BAVÍ MA VĚTKO ~~NA~~ RETRO :)

Jméno DANIEL KOPECÁK

Věk 29

Jakou dioptrickou vadu máš? (krátkozrakost, dalekozrakost, astigmatismus, jiné...)

Jak často nosíš brýle?

počítaj

Kolik dioptrií máš?

L: 3,5 P: 3

V kolika letech si musel poprvé začít nosit brýle, jaké byly tvoje reakce, případné sžití se s nimi?

11 LET, NEPRÁTNĚ JE

Když se řekne slovo brýle, co se ti vybaví, cokoliv, jakákoliv asociace, slovo, nálada apod.?

NEJED, ZNAČENKA 'OČI Z TELEVIZORU, DAŇTA,
TOHAT (TOJ KONTAKT), OPERACE OČI'

Proč preferuješ brýle, případně čočky, nebo si nejraděj bez nich?

NEPREFERUJU JE, NIKDY JE NENOSIL,
NEJRADĚJI BRÝLE JE NENOSIL

Když si nasadíš brýle, cítíš se jinak, jestli ano, tak proč?

NE, AVE NIKDY NEBŮDE, NENOSIL :)

Jak se naopak cítíš bez brýlí?

JALO V OZEC, AKE SVOBOJNE

Omezují tě brýle v něčem? Jestli ano, tak v čem?

PRI TANCI A SPORTU

Jaké jsou tvoje vysněné brýle?

NEVIDITELNE¹, BEZ OKRICE JIJE JAKO MATEŘI,
NEŽ NĚJAK¹ FANOUK¹ JOPNĚK

Jaký typ brýlí preferuješ, a proč? (plastové, kovové, bez obroučků)

NEVITAJI¹, SRODUCHE¹

Myslíš, si že brýle ovlivňují to, jak tě vnímají ostatní?

ANO, VEČTNE SI PRU¹, ŽE JSEM VIMAJNE¹ OVKREJ :)

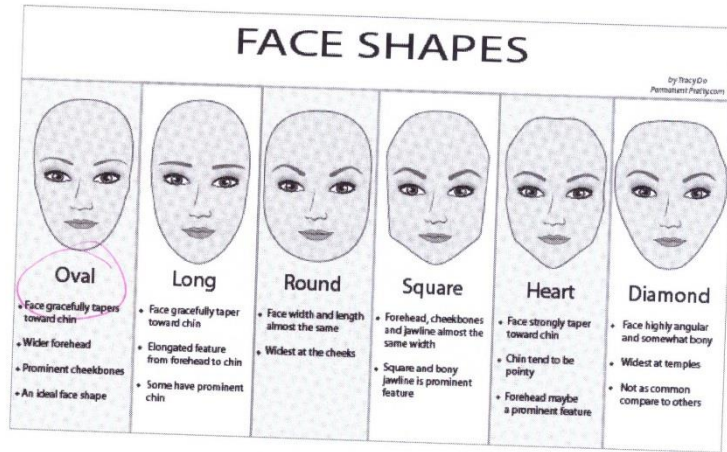
Jak bys popsal svůj módní styl? Popřípadě jaký se ti líbí?

MINIMALISMUS, JEDNODUCHOST, NEUPRATOST

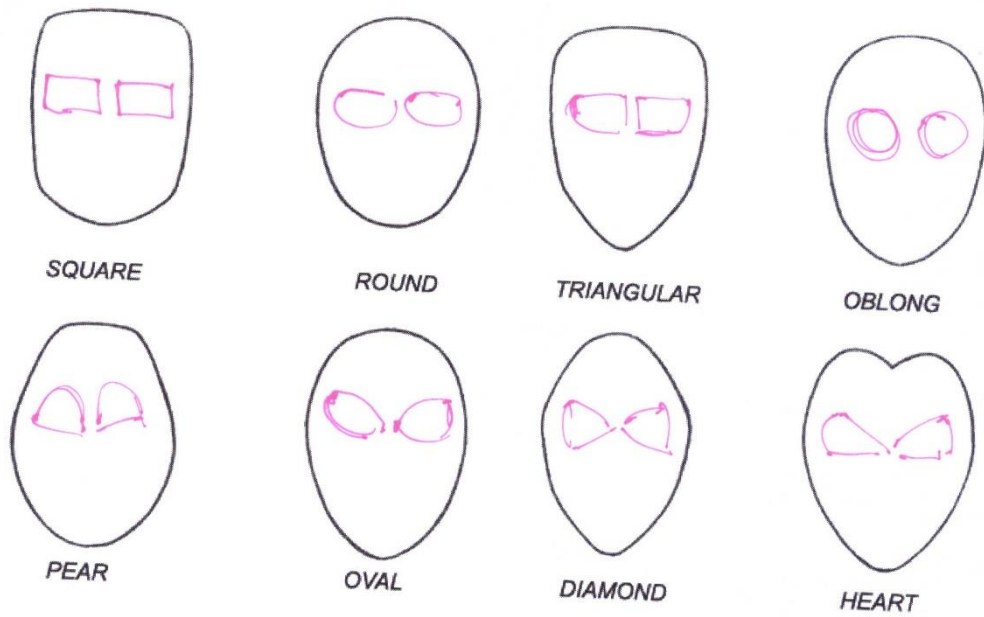
Napiš něco o sobě, jaký seš, co máš rád, jaká hudba, móda tě baví, co tě ovlivňuje atd.? Řadíš se do nějaké skupiny?

HUDBA: ELEKTRONIKA, ROCK, PUNK, SOFISTIKOVANÉ 'DEATH
ROCK'. JEDNODUCHOST, NEUPRATOST, POPULÁRNÍ 'DEATH'
CO MĚ OVLIVŇUJE: NĚJŠTO, BRATŘI U' DEATH, KREATIVNÍ 'USE',
PULSAČE 'ROCK'

Jaký si myslíš, že jsi typ obličejce?

Nakresli, jaké si myslíš, že se hodí brýle k jakému obličejce, především k tomu tvému

5

Jméno Filip Platoš

Věk 20

Jakou dioptrickou vadu máš? (krátkozrakost, dalekozrakost, astigmatismus, jiné...)

krátkozrakost

Jak často nosíš brýle?

denně

Kolik dioptrií máš?

2

V kolika letech si musel poprvé začít nosit brýle, jaké byly tvoje reakce, případné sžití se s nimi?

Kolem desíti let. Reakce byly v pohodě. Brýle mi nevadily, chtěl jsem je. Pravda, časem to začalo být trochu otravné, ale už mi to zase vyhovuje.

Když se řekne slovo brýle, co se ti vybaví, cokoliv, jakákoliv asociace, slovo, nálada apod.?

Při slově brýle se mi vybaví čtení, hipotri, staksí intelektuálové.

Proč preferuješ brýle, případně čočky, nebo si nejraděj bez nich?

Preferuji brýle.

Když si nasadíš brýle, cítíš se jinak, jestli ano, tak proč?

Nečítám, ale možná už to trochu deformuje můj styl.

Jak se naopak cítíš bez brýlí?

Doma mi to vyhovuje, le město a společnost jsem zmatený, jelikož vidím rozmazaně.

Omezují tě brýle v něčem? Jestli ano, tak v čem?

Vadí mi v létě, nemám rád čočky, tak je to nevhoda, když svítí slunce. Samotným je a nasadím sluneční, až když se někde nacházím. Při větší většinou musím užít dioptrické.

Jaké jsou tvoje vysněné brýle?

Ty, které neztratím a nerozbiji.

Jaký typ brýlí preferuješ, a proč? (plastové, kovové, bez obrouček)

Nemám rád bezobroučkové, tudíž spíše plastové a kovové.

Myslíš, si že brýle ovlivňují to, jak tě vnímají ostatní?

dsi ano, jak jsem řekl, až to trochu definuje můj styl.

Jaký tvar brýlí myslíš, že ti nejvíc sedí? Pokud možno nakresli je?

Pokud nosíš brýle dlouhodoběji, pozoruješ nějaký vývoj v tom, jaké si vybíráš? Móda, barvy, tvary?

Určitě. Ve dvaceti letech si vybírám brýle pečlivěji než v desíti. Měním spíše tvary. Podle módy se také někdy rozhoduji, ale barvy si vybírám konzervativně (černa, šeda, hněda)

Kdo je pro tebe taková brýlová ikona a proč?

John Lennon

Když si vybíráš nové brýle, jak postupuješ, a co je pro tebe důležitým parametrem?

Řídím se tvarem, barvou, tónem, jak mi padnou, ale třeba i cenou.

Vidíš, vnímáš nějaký rozdíl mezi dioptrickými a slunečními brýlemi?

Ke slunečním brýlím se chovám mnohem pečlivěji, ale u těch je pro mě taky důležitá, co se týká jejich designu.

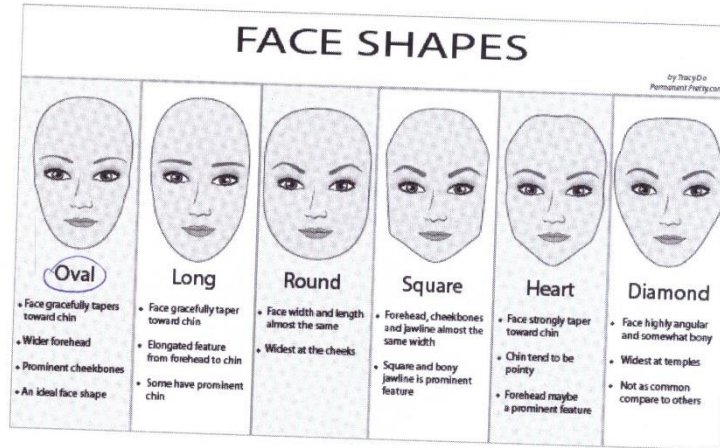
Jak bys popsal svůj módní styl? Popřípadě jaký se ti líbí?

Jestli nějaký mám, tak je neobtěžuji definovat. Styl se mi líbí proti proudům, lidí, kteří se nebojí experimentovat a škeřet.

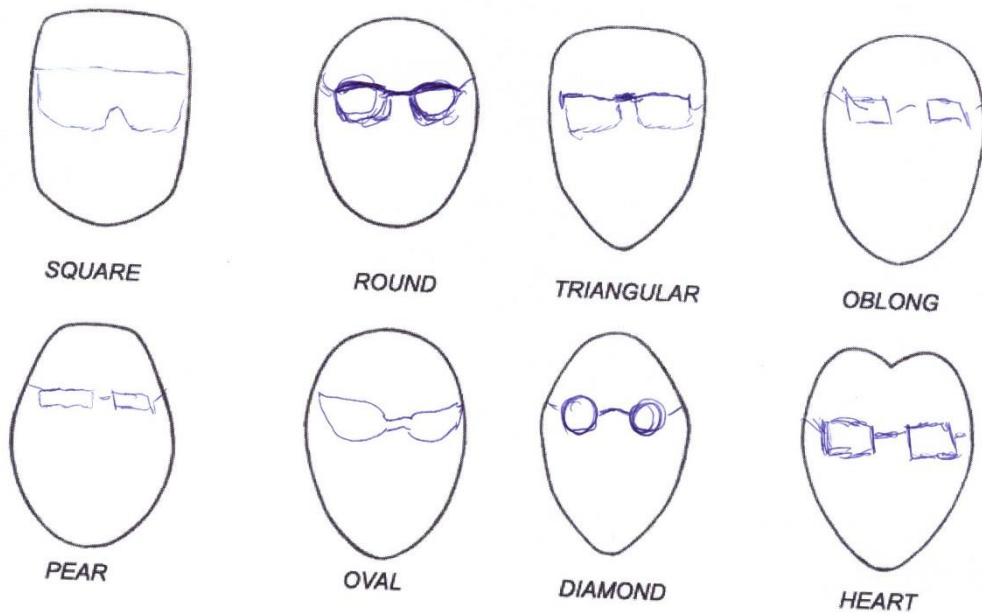
Napiš něco o sobě, jaký seš, co máš rád, jaká hudba, móda tě baví, co tě ovlivňuje atd.? Řadíš se do nějaké skupiny?

Jsem hluboký extrovert mezi lidmi, které znám, tičly' introvert mezi těmi, které neznám. Rád tedy poznávám nové lidi, ale samostatně, ve skupinách mi to dělá problém. Rád cestuju, čtu, píšu. Z hudby mám rád alternativní muziku, indiepop, rock. Snázim se modou neřídít, ale myslím, že mě ovlivňuje, preferuji alternativní, ne středoproudou.

Jaký si myslíš, že jsi typ obličejce?

Nakresli, jaké si myslíš, že se hodí brýle k jakému obličejce, především k tomu tvému

J

Jméno *Silvia*

Věk *25*

Jakou dioptrickou vadu máš? (krátkozrakost, dalekozrakost, astigmatismus, jiné...)

Nemám ale možná budu

Jak často nosíš brýle?

Nenosím

Kolik dioptrií máš?

Nemám

V kolika letech si musel poprvé začít nosit brýle, jaké byly tvoje reakce, případné sžití se s nimi?

nenosím

Když se řekne slovo brýle, co se ti vybaví, cokoli, jakákoliv asociace, slovo, nálada apod.?

inteligence, zajímavý

Proč preferuješ brýle, případně čočky, nebo si nejraděj bez nich?

*kebyže mám něco preferovat tak brýle
přide mi cool, robí to tvá, robí to working*

Když si nasadíš brýle, cítíš se jinak, jestli ano, tak proč?

inať identita

Jak se naopak cítíš bez brýlí?

dobře

Omezují tě brýle v něčem? Jestli ano, tak v čem?

v běhání → slunečné brýle

Jaké jsou tvoje vysněné brýle?

také (co mi budu sedět a
kobit má krajšou a budou se unikat
dobře edit - mne se často vybírají
brýle

Jaký typ brýlí preferuješ, a proč? (plastové, kovové, bez obroučků)

plastové a protože mi přicházejí nejlépe

Myslíš, si že brýle ovlivňují to, jak tě vnímají ostatní?

myslím že u nás ovlivňují - napr.
veliká hypokry vyžadují se dají méně
překně.

Jaký tvar brýlí myslíš, že ti nejvíc sedí? Pokud možno nakresli jej?

nechám!

Pokud nosíš brýle dlouhodoběji, pozoruješ nějaký vývoj v tom, jak si vybíráš? Móda, barvy, tvary?

—

Kdo je pro tebe taková brýlová ikona a proč?

—

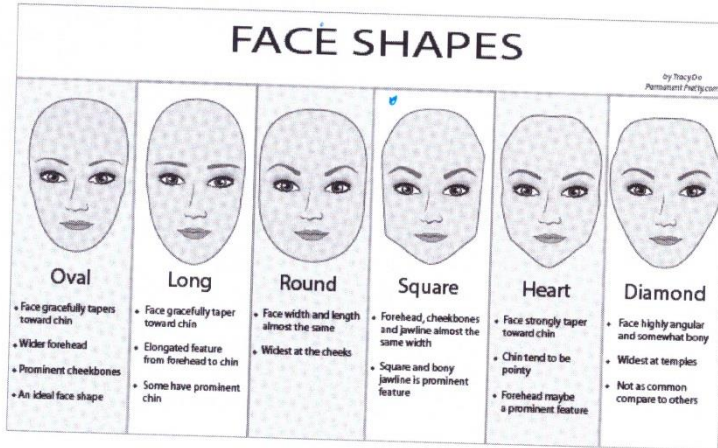
Když si vybíráš nové brýle, jak postupuješ, a co je pro tebe důležitým parametrem?

barva tvar

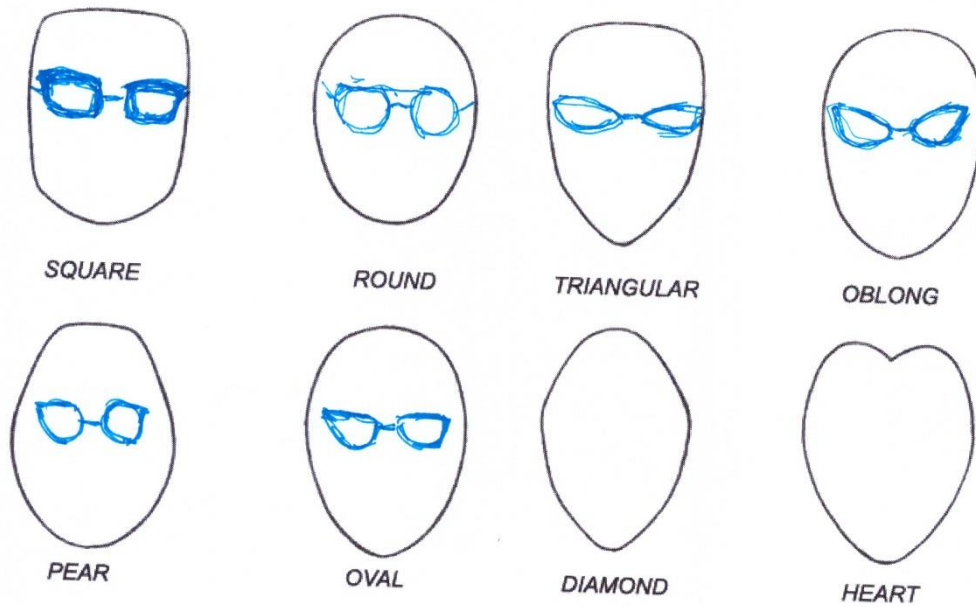
Vidíš, vnímáš nějaký rozdíl mezi dioptrickými a slunečními brýlemi?

sluneční brýle sú ako keby podradnyší druh
brýlí - dioptrické trvanlivé osobnosť

Jaký si myslíš, že jsi typ obličej?

Nakresli, jaké si myslíš, že se hodí brýle k jakému obličej, především k tomu tvému

J

Jak bys popsal svůj módní styl? Popřípadě jaký se ti líbí?

trouj / minimalisticko •

Napiš něco o sobě, jaký seš, co máš rád, jaká hudba, móda tě baví, co tě ovlivňuje atd.? Řadíš se do nějaké skupiny?

Som

Jméno Honza Moudřík Věk 23

Jakou dioptrickou vadu máš? (krátkozrakost, dalekozrakost, astigmatismus, jiné...)

Jak často nosíš brýle?

2x týdně, při práci na počítači

Kolik dioptrií máš?

-1.25 ; -0.5

V kolika letech si musel poprvé začít nosit brýle, jaké byly tvoje reakce, případné sžití se s nimi?

15, gympl

bolela mě hlava, vrátil jsem se do rohu

Když se řekne slovo brýle, co se ti vybaví, cokoliv, jakákoliv asociace, slovo, nálada apod.?

babička

Proč preferuješ brýle, případně čočky, nebo si nejraděj bez nich?

brýle ; dobře vypadají

Když si nasadíš brýle, cítíš se jinak, jestli ano, tak proč?

ano, víc formálně

Jak se naopak cítíš bez brýlí?

ně normálně

Omezují tě brýle v něčem? Jestli ano, tak v čem?

slečovní svetr

Jaké jsou tvoje vysněné brýle?

ty moje

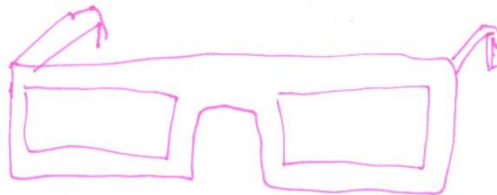
Jaký typ brýlí preferuješ, a proč? (plastové, kovové, bez obrouček)

plastové, sou nejhezčí

Myslíš, si že brýle ovlivňují to, jak tě vnímají ostatní?

ano

Jaký tvar brýlí myslíš, že ti nejvíc sedí? Pokud možno nakresli je!

Pokud nosíš brýle dlouhodoběji, pozoruješ nějaký vývoj v tom, jaké si vybíráš? Móda, barvy, tvary?

ne

Kdo je pro tebe taková brýlová ikona a proč?

Sophia Loren

Když si vybíráš nové brýle, jak postupuješ, a co je pro tebe důležitým parametrem?

vzhled, jestli mají skla ve správné výšce svých očí

Vidíš, vnímáš nějaký rozdíl mezi dioptrickými a slunečními brýlemi?

ano, sluneční sou víc anonymní (lidé více)

Jak bys popsal svůj módní styl? Popřípadě jaký se ti líbí?

Jaro Ondraš

Napiš něco o sobě, jaký seš, co máš rád, jaká hudba, móda tě baví, co tě ovlivňuje atd.? Řadíš se do nějaké skupiny?

Společenský

rád piji

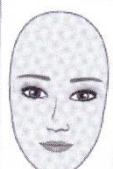

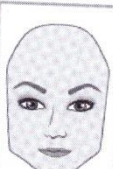

* elektronická hudba, oba, pop

maim rád filmy

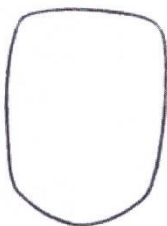

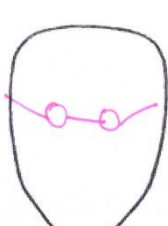
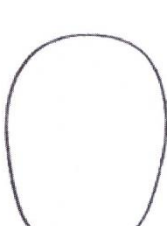
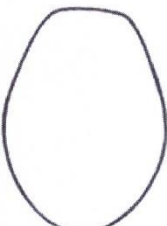

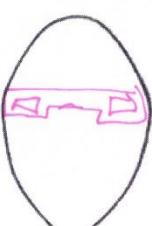
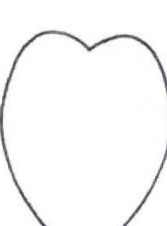
Jaký si myslíš, že jsi typ obličeje?

FACE SHAPES

by TracyDe
Permanent Makeup.com

 <p>Oval</p> <ul style="list-style-type: none"> • Face gracefully tapers toward chin • Wider forehead • Prominent cheekbones • An ideal face shape 	 <p>Long</p> <ul style="list-style-type: none"> • Face gracefully taper toward chin • Elongated feature from forehead to chin • Some have prominent chin 	 <p>Round</p> <ul style="list-style-type: none"> • Face width and length almost the same • Widest at the cheeks 	 <p>Square</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forehead, cheekbones and jawline almost the same width • Square and bony jawline is prominent feature 	 <p>Heart</p> <ul style="list-style-type: none"> • Face strongly taper toward chin • Chin tend to be pointy • Forehead maybe a prominent feature 	 <p>Diamond</p> <ul style="list-style-type: none"> • Face highly angular and somewhat bony • Widest at temples • Not as common compare to others
--	---	---	---	--	---

Nakresli, jaké si myslíš, že se hodí brýle k jakému obličej, především k tomu tvému

			
SQUARE	ROUND	TRIANGULAR	OBLONG
			
PEAR	OVAL	DIAMOND	HEART

✓

Jméno Jakub Mafík

Věk 27

Jakou dioptrickou vadu máš? (krátkozrakost, dalekozrakost, astigmatismus, jiné...)
Kritikozrakost

Jak často nosíš brýle?

Stále.

Kolik dioptrií máš?

Asi okolo 4 a čtvrt a 4 a půl dioptrie... Nejsm si už jistý.

V kolika letech si musel poprvé začít nosit brýle, jaké byly tvoje reakce, případně sžiti se s nimi?
Brýle jsem začal nosit asi v devíti, nebo deseti letech, nejdříve jen ve škole na tabuli a doma na televizi. Brzy se ale z nošení stala denní záležitost. Moje vada je růstová, to znamená že s tím jak jsem rostl, zvětšoval se i počet dioptrií které jsem potřeboval. Sžiti s brýlemi mi problém nedělalo.

Když se řekne slovo brýle, co se ti vybaví, cokoliv, jakákoliv asociace, slovo, nálada apod.?

Brýle jsou pro mne součástí běžného života, vim že mění můj vzhled, ale spíš mi to i vyhovuje, než že by mi to vadilo.

Proč preferuješ brýle, případně čočky, nebo si nejraději bez nich?

Preferuji brýle, protože jsou pro mne jednodušší pro manipulaci, nasazování a sundávání. Čočky si nasazovat neumím. Zkoušel jsem to, ale nemám na to trpělivost.

Když si nasadíš brýle, cítíš se jinak, jestli ano, tak proč?

S brýlemi se cítím normálně a přirozeně.

Jak se naopak cítíš bez brýlí?

Když brýle nemám, cítím se nespjáv a to především proto, že pak nevidím dobře co se kolem mě děje, jak se lidé tváří, unika mi podstatná část lidské komunikace. Pokud bych bez brýlí viděl dobře, asi by mi ale v mnoha situacích až tak nechyběly.

Omezují tě brýle v něčem? Jestli ano, tak v čem?

Ano, samozřejmě mě omezují při sportu (ten zas tolik nedělám, ale když už...) a pak mi na brýlích opravdu schází.

Jaké jsou tvoje vysněné brýle?

Ty sluneční přece.

Jaký typ brýlí preferuješ, a proč? (plastové, kovové, bez obroučků)

Preferuji plastový typ brýlí a to především kvůli váze: vzhledu a jejich nosičům. Od nasmákná na kovových brýlích jsem měl vždy daleko více oblaženy nos a pokud například dostane člověk do brýlí ránu, nosníky u kovových brýlí celkem spolehlivě roztrhnou kůži na nose...

Myslíš, si že brýle ovlivňují to, jak tě vnímají ostatní?

Určitě, mění výraz mého obličje, což je pro vnímání člověka samozřejmě poměrně podstatné.

Jaký tvar brýlí myslíš, že ti nejvíce sedí? Pokud možno nakresli jej?

Asi si myslím že mi sedí tvar výrazných hranatých brýlí... Chci bych ale vyzkoušet i nějaké věšší, zaoblenější a s hnědými obroučkami.

Pokud nosíš brýle dlouhodobě, pozoruješ nějaký vývoj v tom, jaké si vybíráš? Móda, barvy, tvary?

V podstatě od doby co jsem přešel na plastové brýle, tak se tvar těch co si vybírám mění jen minimálně. V tomto jsem poměrně konzistentní. Pokud bych měl více brýlí na střídání, asi bych měl více typů, ale to by bylo finančně relativně dost náročné, proto si vybírám jeden velmi univerzální typ.

Kdo je pro tebe taková brýlová ikona a proč?

Karl Lagerfeld. Nosí je stále... I když sluneční.

Když si vybíráš nové brýle, jak postupuješ, a co je pro tebe důležitým parametrem?

Aby mi seděly (mám velmi široký obličj) aby dobře vypadaly na mém obličji a nebyly extra drahé.

Vidíš, vnímáš nějaký rozdíl mezi dioptrickými a slunečními brýlemi?

Ano, viz výše. Chci bych nosit sluneční brýle ale bylo by pro mne velmi drahé si poříditi sluneční dioptrické brýle, takže jsem to ještě neudělal. Ale stále o tom uvažuji.

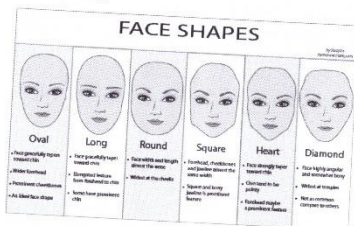
Jak bys popsal svůj módní styl? Popřipadá jaký se ti líbí?

Mám rád pánský styl s klasickými prvky pánského šatníku, jako je sako, sladěné kalhoty, kožené polobotky, pásek, košile. Ale nosím i džínové bundy, tenisky. Rád kombinuji pestré i decentní vzory i barvy a další vizuálně prvky.

Napiš něco o sobě, jaký seš, co máš rád, jaká hudba, móda tě baví, co tě ovlivňuje atd.? Řadíš se do nějaké skupiny?

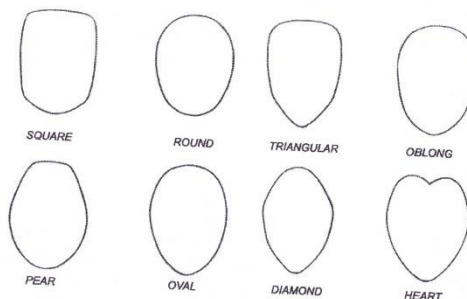
Někdo by mne asi řadil mezi hipstery, já se tak úplně necítím, protože z parametrů kterými se hipster obvykle popisuje spíňuji maximálně tak třetinu. Mám rád vizuální věci, což znamená že mě baví móda, grafika, fotografie a umění, bydlení a interiérový design. Hudba na které jsem vrostl je hip-hop, teď už ale posluhám spoustu stylů od různé elektroniky po indie. Ovlivňuje mne své internetu odkud čerpám mnoho inspirace, stejně jako svět vizuální komunikace kde pracuji (dříve v reklamní agentuře a teď v médiích). Jsem společenský, dalo by se říct že jsem na společnosti a interakci s lidmi až závislý a vždy mě nabijí. Jsem organizační typ, jsem rád když se něco děje.

Jaký si myslíš, že jsi typ obličje?

Asi Oval. I když vlasy a vousy vzhled tvaru mé hlavy docela proměňují.

Nakresli, jaké si myslíš, že se hodí brýle k jakému obličji, především k tomu tvému

Jméno Dagmar Hujerová

Věk 26 let

Jakou dioptrickou vadu máš? (krátkozrakost, dalekozrakost, astigmatismus, jiné...)

Jak často nosíš brýle? Každý den

Kolik dioptrií máš?

-4,5 a -4,25

V kolika letech si musel poprvé začít nosit brýle, jaké byly tvoje reakce, případné sžití se s nimi?

Ve třetí třídě. Nevěděla jsem na začátku.
Celkem jsem se na to těžila.

Když se řekne slovo brýle, co se ti vybaví, cokoli, jakákoliv asociace, slovo, nálada apod.?

Fashion, zrak, krásnost.
Intelekt, druhá tvář.
Nedostupnost, odtažitost.

Proč preferuješ brýle, případně čočky, nebo si nejraději bez nich?

Mám radši brýle. S čočkami vidím úplně
jinak → všechno je větší - oc
to - rychleji. Čočky - on - jen pokud
chci určitě look, - ebo jen - a koupaliště.

Když si nasadíš brýle, cítíš se jinak, jestli ano, tak proč?

CDH - a víc se - a sebou.
Bez nich se CDH - ahe.

Jak se naopak cítíš bez brýlí?

Nahal, zranitelnější.
Celkově jiná!

Omezují tě brýle v něčem? Jestli ano, tak v čem?

Občas při tančení, tančí - tanečníky
je ruše často polybrilí kole - klauz a
přetržit - i spát.
Jala pak koupání - u vody - it 2007,
- ebo v létě když - a svítí slunce.
A občas ve sprše.

Jaké jsou tvoje vysněné brýle?

Konkrétně teď si - ysk - je - je - je
- arla / jsou to - oje vje - epale chikita
bych - it ještě - ejake! V posled
době - e fasci - ujd dryk
Teď - e fasci - ujd byle k slunce -
klisj

Jaký typ brýlí preferuješ, a proč? (plastové, kovové, bez obrouček)

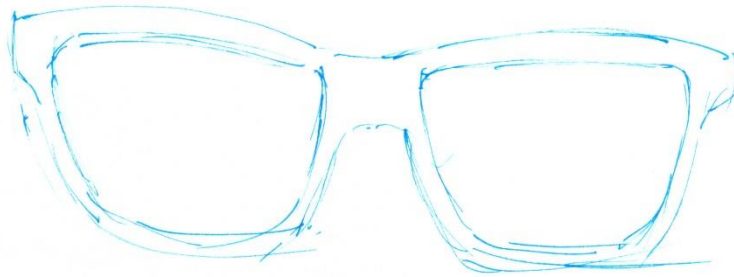
Plasty. Jsou velmi příjemné a odolné.

Myslíš, si že brýle ovlivňují to, jak tě vnímají ostatní?

Ano, hodně lidí ze - e - ostrach.
Přesobl - hodně do - a - t - e.

Jaký tvar brýlí myslíš, že ti nejvíc sedí? Pokud možno nakresli je!

Jed-oz-oc-e vce overize brýle.

Pokud nosíš brýle dlouhodoběji, pozoruješ nějaký vývoj v tom, jaké si vybíráš? Móda, barvy, tvary?

Jak je - ovila byle, co se spolek zaci-ovali;
ted - od - takove, které dotvedy - oji
sob-ost.

Kdo je pro tebe taková brýlová ikona a proč?

Narda Urdal-koval - etviba ko-entaire
Woody, Darja
V pubertě to byly Anastacia
Když si vybíráš nové brýle, jak postupuješ, a co je pro tebe důležitým parametrem?
Ma- uE vetei-on par-on představu

Vidíš, vnímáš nějaký rozdíl mezi dioptrickými a slunečními brýlemi?

Uvratk - u slunečích si člověk - uE
dovolit větší vytrvalost. U dioptrických
to takhle nelze.

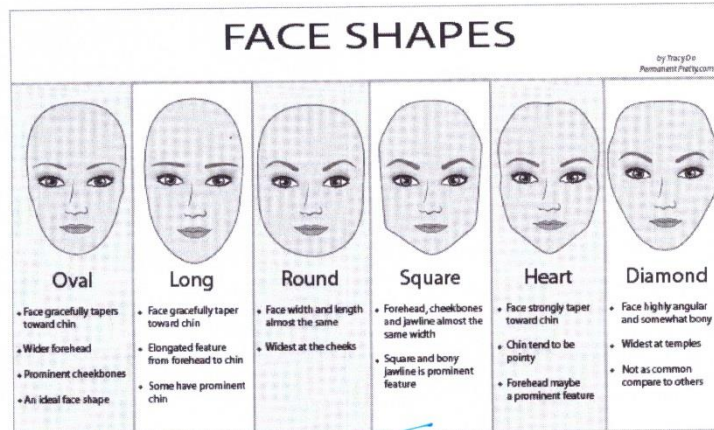
Jak bys popsal svůj módní styl? Popřípadě jaký se ti líbí?

Uf. Má - rádka jed - odnucy styl s vyrazými prvky. Barvy - a - rádka je - a doplňoval jinak si potrpí - spíše - a t - avě - larvy. Cihla a v nich lip.

Napiš něco o sobě, jaký seš, co máš rád, jaká hudba, móda tě baví, co tě ovlivňuje atd.? Řadíš se do nějaké skupiny?

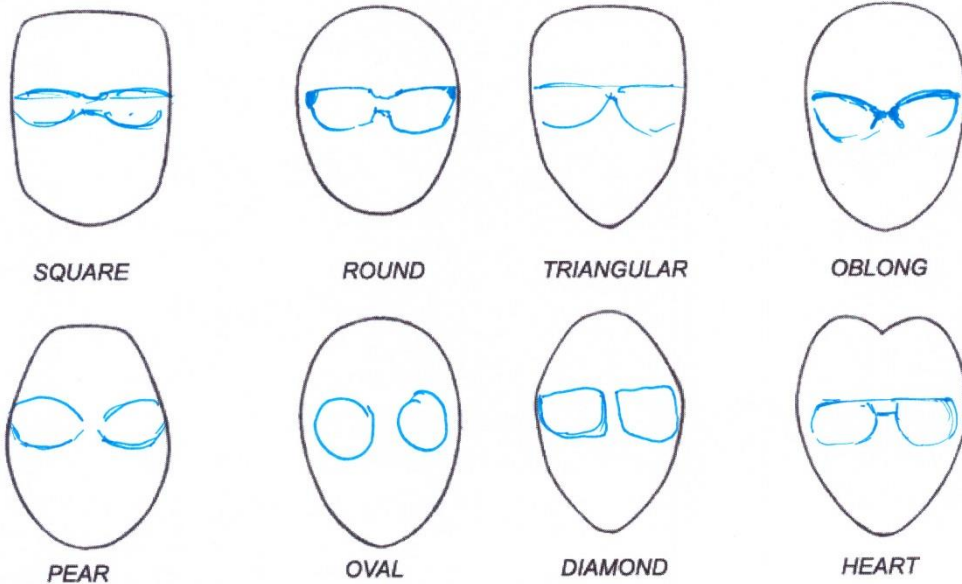
Rádka tančí - protože - a - rádka hudba, která je hravá a strukturovaná. Má - rádka jídlo a rádka pečení. Baví - e kro - tance ještě ping pong. Má - rádka - a - rádka, protože je hravá a u - odrazet osob - ost, - ebo ji i promě - ity popřípadě za - astovat. Do skupiny? Asi - oc - e. Nebo - o - žna - po - řadí - a - a lidé - co se - ebojí - říct svůj - a - žer. Ale jinak to skupin - kov - a - skat - a - kov - a - oc - evedu. ;)

Jaký si myslíš, že jsi typ obličej?

něco - et.

Nakresli, jaké si myslíš, že se hodí brýle k jakému obličej, především k tomu tvému

Jméno NIKI Věk 27

Jakou dioptrickou vadu máš? (krátkozrakost, dalekozrakost, astigmatismus, jiné...)
dalekozrakost

Jak často nosíš brýle?

Tak 2x v měsíci, ale měla bych maximálně jak to jde

Kolik dioptrií máš?

Půlky na dálku, ale mám pocit, že se mi to zhoršuje

V kolika letech si musel poprvé začít nosit brýle, jaké byly tvoje reakce, případně sřít se s nimi?

Ve 25, koupila jsem si super brýle, nosila jsem je ráda, ale občas se v nich cítím divně, i když mi každý říká, že mi hrozně sluší. To je asi důvod, proč je nemosím tak často

Když se řekne slovo brýle, co se ti vybaví, cokoliiv, jakákoliv asociace, slovo, nálada apod.?
styl

Proč preferuješ brýle, případně čočky, nebo si nejraději bez nich?

Brýle zatím, ale pokud se mi bude vadat zhoršovat, budu nosit obojí

Když si nasadíš brýle, cítíš se jinak, jestli ano, tak proč?
Málinko jinak, stylověji, ale zároveň víc službičky a občas i trochu houpe
Jak se naopak cítíš bez brýlí?
normálně

Omezují tě brýle v něčem? Jestli ano, tak v čem?

Ano, v nošení slunečních brýlí a v outfitech ☹️

Jaké jsou tvoje vysněné brýle?

Momentálně asi nějaké se světlymi obrůdky

Jaký typ brýlí preferuješ, a proč? (plastové, kovové, bez obrůdku)
Plastové, praktičnost

Myslíš, si že brýle ovlivňují to, jak tě vnímají ostatní?

Uřídě ano

Jaký tvar brýlí myslíš, že ti nejvíc sedí? Pokud možno nakresli její?

Hranaté, obdélníké, spíše jednodušší

Vidíš, v čem se nějaký rozdíl mezi dioptrickými a slunečními brýlemi?

Velký, sluneční jsou pro mě spíše naparádu, od dioptrických vyžaduju funkci a styl

Jak bys popsal svůj módní styl? Popřipadej jaký se ti líbí?

Myslím, že mám dvojitý vzhled. Vintage, převážně inspirace 80' (volný čas) a minimalismus (ležátní elegancie) do práce

Napiš něco o sobě, jaký ses, co máš rád, jaká hudba, móda tě baví, co tě ovlivňuje atd.? Řaď se do nějaké skupiny?

Jsem dost racionální, pragmatičká, hodně pracuju, zajímá mě tanec, hudba (disco 70' a 80'let, soul, jazz, funk, hip hop a house, trochu teď i elektro). Zajímám se o design, umění, rada jim dobře jít, snažím se žít zdravě. Mám rada upřímnost a pokoru a soudnost u lidí. Pracuju jako přista a moc mě to baví.

Pokud nosíš brýle dlouhodoběji, pozoruješ nějaký vývoj v tom, jaké si vybíráš? Móda, barvy, tvary?

Vybírám si ty které ještě nemám, tvořím si sbírku

Kdo je pro tebe taková brýlová ikona a proč?

Žádnou nemám

Když si vybíráš nové brýle, jak postupuješ, a co je pro tebe důležitým parametrem?

Vzhled brýlí, jak mi sedí a sluší